

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 21 listopada 2005 r.

Nr 181

TREŚĆ:

Poz.:

UCHWAŁY RAD GMIN I POWIATU:

- 1986** - Nr XLII/276/05 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 31 sierpnia 2005 r. w sprawie zmian w statucie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzewie. 10522
- 1987** - Nr XXXVIII/336/05 Rady Miasta Ełku z dnia 26 października 2005 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Prezydenta Miasta Ełku bonifikaty od opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. 10522
- 1988** - Nr XXXVIII/340/05 Rady Miasta Ełku z dnia 26 października 2005 r. w sprawie określenia liczby przeznaczonych do wydania na rok 2006 nowych licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką. 10523
- 1989** - Nr XXXIII/205/05 Rady Miejskiej w Tolkmicku z dnia 26 października 2005 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Tolkmicko na lata 2005-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011. 10524
- 1990** - Nr XLIV/289/05 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 26 października 2005 r. w sprawie zmian w uchwale Nr XLII/276/05 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 31 sierpnia 2005 roku w sprawie zmian w statucie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzewie. 10551
- 1991** - Nr XLIV/290/05 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 26 października 2005 r. w sprawie zmian w uchwale Nr XXV/181/04 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 28 maja 2004 roku w sprawie zatwierdzenia statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzewie. 10551
- 1992** - Nr XXX/192/05 Rady Miejskiej w Suszu z dnia 27 października 2005 r. o zmianie uchwały Nr XXIV/152/05 Rady Miejskiej w Suszu z dnia 10 marca 2005 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy i Miasta Susz. 10552
- 1993** - Nr XXXII/281/05 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 27 października 2005 r. w sprawie ustalenia liczby przeznaczonych do wydania w roku 2006 nowych licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką na terenie Miasta Szczytna. 10553
- 1994** - Nr XXXII/282/05 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 27 października 2005 r. w sprawie zmiany uchwały dotyczącej określenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem jak i w miejscu sprzedaży. 10554
- 1995** - Nr XXXII/285/05 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 27 października 2005 r. w sprawie wzniesienia pomnika na terenie miasta Szczytno. 10554
- 1996** - Nr XXX/192/05 Rady Powiatu w Gołdapi z dnia 27 października 2005 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów na wyrównanie szans edukacyjnych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z Powiatu Gołdapskiego na rok szkolny 2005/2006 w ramach realizacji projektu „Pomoc stypendialna uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, uczącym się w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat Gołdapski” 10557

POROZUMIENIE:

- 1997** - z dnia 15 listopada 2005 r. zmieniające porozumienie z dnia 3 stycznia 2005 r. w sprawie powierzenia zadań w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym należących do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego. 10557

WYROK:

1998 - Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 1 września 2005 r. sygn. akt II SA/OI 477/05 w sprawie ze skargi Wojewody Warmińsko-Mazurskiego na uchwałę Rady Gminy Kowale Oleckie Nr XXV/177/05 z dnia 31 marca 2005 r. 10558

1986

UCHWAŁA Nr XLII/276/05
Rady Miejskiej w Węgorzewie
z dnia 31 sierpnia 2005 r.

w sprawie zmian w statucie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzewie.

Na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z 2001 r. z późniejszymi zmianami) oraz art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593) oraz art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późniejszymi zmianami) - Rada Miejska w Węgorzewie uchwala, co następuje:

§ 1. W statucie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzewie stanowiącym załącznik do uchwały Nr XXV/181/04 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 28 maja 2004 roku w sprawie zatwierdzenia statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzewie wprowadza się następujące zmiany:

I. W rozdziale I w § 1 dodaje się punkt 8 w brzmieniu:

„8. Ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2005 r., Nr 86, poz. 732)”;

II. W rozdziale w II Zakres działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzewie, w § 6, do spraw z zakresu zadań zleconych dodaje się punkt 8 o treści:

„8) realizowanie zadań wynikających z ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Węgorzewa oraz Dyrektorowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzewie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodniczący Rady
Aleksander Iwaniuk

1987

UCHWAŁA Nr XXXVIII/336/05
Rady Miasta Ełku
z dnia 26 października 2005 r.

w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Prezydenta Miasta Ełku bonifikaty od opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Na podstawie art. 4 ust. 2 i 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności przysługującego osobom fizycznym i prawnym oraz spółdzielniom mieszkaniowym (Dz. U. Nr 175, poz. 1459) Rada Miasta w Ełku uchwala, co następuje:

§ 1. Wyraża się zgodę na udzielenie bonifikaty w wysokości 90 % od opłaty za przekształcenie prawa

użytkowania wieczystego w prawo własności, ustalonej na podstawie art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r Nr 261, poz. 2603 i Nr 281, poz. 2782 oraz z 2005 r. Nr 130, poz. 1087, Nr 169, poz. 1420 i Nr 175, poz. 1458), jeżeli przedmiotem decyzji jest nieruchomość zabudowana na cele mieszkaniowe albo przeznaczona pod tego rodzaju zabudowę oraz nieruchomość rolna.

§ 2. 1. Koszty związane z określeniem wartości nieruchomości jako przedmiotu prawa własności i użytkowania wieczystego obciążają osobę występującą z roszczeniem.

2. Opłata może być rozłożona na raty na zasadach określonych w art. 70 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami na czas nie dłuższy niż 10 lat. Pierwsza rata winna wynosić nie mniej niż 20 % opłaty.

3. Opłata pomniejszona o udzieloną bonifikatę może być rozłożona na raty na zasadach określonych w art. 70 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami na czas nie dłuższy niż 10 lat. Pierwsza rata winna wynosić nie mniej niż 20 % opłaty.

4. Rozłożona na raty niespłacona część opłaty podlega oprocentowaniu w wysokości 8 % w skali roku, a wiarytelność z tego tytułu podlega zabezpieczeniu przez ustanowienie hipoteki. Następane raty roczne wraz z

odsetkami podlegają zapłacie nie później niż przed upływem kolejnych lat, licząc od dnia w którym decyzja stała się ostateczna.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ełk.

§ 4. Traci moc uchwała Nr XXX/305/01 Rady Miasta Ełku z dnia 7 listopada 2001 r. w sprawie udzielenia bonifikaty od opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Wiceprzewodniczący Rady Miasta Ełku
Andrzej Józef Adamczyk

1988

UCHWAŁA Nr XXXVIII/340/05

Rady Miasta Ełku

z dnia 26 października 2005 r.

w sprawie określenia liczby przeznaczonych do wydania na rok 2006 nowych licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką.

Na podstawie art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2088 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 141, poz. 1184 i Nr 155, poz. 1297) Rada Miasta Ełku uchwała, co następuje:

§ 1. Ustala się liczbę przeznaczonych do wydania na terenie miasta Ełku na rok 2006 nowych licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką w ilości 20.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ełku.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.

Wiceprzewodniczący Rady Miasta Ełku
Andrzej Józef Adamczyk

1989

UCHWAŁA Nr XXXIII/205/05 Rady Miejskiej w Tolkmicku z dnia 26 października 2005 r.

w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Tolkmicko na lata 2005-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 zm.; Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203), art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 zm.; Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 233, poz. 1957, z 2003 r. Nr 46, poz. 392, Nr 80, poz. 721, Nr 162, poz. 1568, Nr 175, poz. 1693, Nr 190, poz. 1865, Nr 217, poz. 2124, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 49, poz. 464, Nr 70, poz. 631, Nr 91, poz. 875, Nr 92, poz. 880, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1263, Nr 273, poz. 2703, Nr 281, poz. 2784; z 2005 r. Nr 25, poz. 202) Rada Miejska w Tolkmicku uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Tolkmicko na lata 2005-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Tolkmicka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Anna Pawlak

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA MIASTA I GMINY TOLKMICKO NA LATA 2005-2007 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2008-2011.

SPIS TREŚCI.

I. INFORMACJE WSTĘPNE.

- 1.1. Przedmiot, cel i zakres opracowania.
- 1.2. Podstawa opracowania i materiały wyjściowe.
- 1.3. Ogólna charakterystyka gminy.
- 1.4. Charakterystyka fizjograficzna gminy.
- 1.5. Uwarunkowanie zewnętrzne.

II. Zasoby i stan środowiska przyrodniczego gminy.

1. Krajobraz i przyroda.
 - 1.1. Uwarunkowania nadrzędne.
 - 1.2. Istniejące formy ochronne.
 - 1.3. Ocena stanu walorów przyrodniczych i krajobrazowych.
 - 1.4. Podsumowanie.
2. Szata roślinna.
 - 2.1. Zieleń urządzona.
 - 2.2. Zagrożenia szaty roślinnej.
 - 2.3. Podsumowanie.
3. Świat zwierząt.
 - 3.1. Ocena stanu walorów świata zwierząt na terenie gminy.
 - 3.2. Podsumowanie.
4. Lasy.
 - 4.1. Zagrożenia lasów gminy.
 - 4.2. Podsumowanie.
5. Powietrze atmosferyczne.
 - 5.1. Zagrożenia.
 - 5.2. Podsumowanie.
6. Gleby.
 - 6.1. Monitoring gleb.
 - 6.2. Zagrożenia gleb.
 - 6.3. Podsumowanie.

7. Kopaliny.
 - 7.1. Zasoby.
 - 7.2. Zagrożenia.
 - 7.3. Podsumowanie.
8. Wody powierzchniowe.
 - 8.1. Sieć hydrograficzna.
 - 8.2. Zagrożenia wód powierzchniowych.
 - 8.3. Podsumowanie.
9. Wody podziemne.
 - 9.1. Zasoby.
 - 9.2. Jakość wód.
 - 9.3. Zagrożenia.
 - 9.4. Podsumowanie.
10. Odnawialne źródła energii (OZE).
 - 10.1. Uwarunkowania wpływające na rozwój energii z OZE.
 - 10.2. Energetyka odnawialna.
 - 10.3. Podsumowanie.
11. Inne aspekty.
 - 11.1. Podsumowanie.
12. Racjonalizacja zużycia wody , materiałów i energii.

III. Działalność człowieka i jej wpływ na jakość środowiska.

1. Wpływ na powietrze atmosferyczne.
 - 1.1. Uwarunkowania nadrzędne.
 - 1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza.
 - 1.3. Podsumowanie.
2. Hałas.
 - 2.1. Podsumowanie.
3. Promieniowanie jonizujące i niejonizujące.
 - 3.1. Promieniowanie jonizujące i niejonizujące.
 - 3.2. Podsumowanie.
4. Gospodarka odpadami.
 - 4.1. Odpady komunalne.
 - 4.2. Odpady niebezpieczne.
 - 4.3. Odpady przemysłowe.
 - 4.4. Podsumowanie.
5. Gospodarka wodna i ściekowa.
 - 5.1. Gospodarka wodna.
 - 5.2. Gospodarka ściekowa.
 - 5.3. Podsumowanie.
6. Poważne awarie.
7. Inne aspekty środowiska.
8. Współpraca w celowych związkach gmin.

IV. Edukacja ekologiczna społeczeństwa.

V. Synteza - zasoby i stan środowiska przyrodniczego, problemy oraz cele do realizacji.

VI. Harmonogram realizacji zadań.

VII. Ogólne ujęcie perspektywiczne działań na lata 2008-2011.

VIII. Narzędzia i instrumenty realizacji oraz kontrola realizacji programu .

1. Zagadnienia instytucjonalne.
2. Struktura organizacyjna realizacji programu.
3. Ramy prawne.
4. Dostęp do informacji i udział społeczeństwa.
5. Kontrola realizacji programu.
6. Wskaźniki realizacji programu.
7. Prezentacja zagadnień na mapie.
8. Nakłady na realizację programu.

I. INFORMACJE WSTĘPNE.

1.1. Przedmiot, cel i zakres opracowania.

Dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa oraz realizacji zasad zgodnego z wymogami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 ze zmianami) gospodarowania zasobami środowiskowymi opracowywane są programy ochrony środowiska. Najniższym szczeblem podziału terytorialnego, na którym takie programy są opracowywane jest gmina. Niniejsze opracowania stanowi właśnie gminny program ochrony środowiska.

Program ma określić zadania i planowane działania w zakresie ochrony środowiska, które powinny być realizowane przez gminę. Realizacja ustalonych celów ma za zadanie doprowadzenie do osiągania celów zawartych w programach wyższych rządów (m. in. powiatowego i wojewódzkiego).

Obowiązek opracowania gminnego programu ochrony środowiska wynika z art. 17 i 18 ww. ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Program gminny ochrony środowiska jest przyjmowany do realizacji poprzez przyjęcie stosownej uchwały przez radę gminy. Projekt gminnego programu ochrony środowiska podlega zaopiniowaniu przez zarząd powiatu. Realizacja programu powinna być monitorowana (kontrolowana), a burmistrz co 2 lata przedstawia radzie gminy raporty z jego realizacji.

Opracowanie gminnego programu ochrony środowiska ma na celu doprowadzenie do realizacji założeń polityki państwa i regionu na szczeblu gminnym. Ujęcie problematyki środowiska gminy powinno umożliwić wykorzystanie programu do następujących celów:

- zgłaszanie potrzeby przeprowadzenia ewentualnych przedsięwzięć ponad gminnych do rozwiązywania ważnych problemów i eliminowania zagrożeń środowiska w gminie,
- podejmowania decyzji w zakresie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska i finansowania inwestycji ekologicznych,
- kreowania lokalnej polityki ochrony i racjonalnego wykorzystania walorów przyrodniczo-krajobrazowych,
- koordynowania i intensyfikowania działań na rzecz ochrony środowiska, realizowanych przez administrację gminną, jak i jednostki gospodarcze, instytucje oraz organizacje społeczne.

Program gminny obejmuje takie główne elementy jak:

- ogólną charakterystykę i ocenę zasobów i walorów środowiska przyrodniczego gminy,
- charakterystykę przeobrażeń środowiska przyrodniczego gminy, wpływ człowieka na środowisko,
- wskazanie głównych problemów w rozwoju gminy wynikających ze stanu i przeobrażeń środowiska,
- określenie priorytetów i listy zadań gminy w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju koniecznych do realizacji w przyszłości (w ciągu 4 i 8 lat),
- prezentację wybranych problemów na mapie.

Niniejszy program ochrony środowiska obejmuje teren miasta i gminy Tolkmicko.

Stosowany w opracowaniu zwrot „gmina” lub „gmina Tolkmicko” odnosi się do całości - miasta i gminy Tolkmicko.

Program był opracowywany dwuetapowo:

- 1) w pierwszym etapie zebrano i przeanalizowano informacje dotyczące aktualnego stanu środowiska w gminie Tolkmicko, w tym aktualny wpływ czynników zewnętrznych na środowisko oraz identyfikację problemów;
- 2) w drugim etapie wyznaczono cele i zadania do realizacji, które powinny doprowadzić do osiągnięcia celów określonych w dokumentach wyższych szczebli a także założonych do realizacji w niniejszym opracowaniu.

1.2. Podstawa opracowania i materiały wyjściowe.

Materiały wyjściowe do niniejszego opracowania stanowiły w szczególności:

- program ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010,
- program ochrony środowiska powiatu elbląskiego, Elbląg 2004,
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Tolkmicko opracowane w lipcu 1999 r.,
- koncepcja techniczno-ekonomiczna gospodarki ściekowej dla gminy Tolkmicko. Studium Wykonalności. 2000 r.
- raporty o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego opracowywane przez WIOŚ w Olsztynie,
- informacje uzyskane z Urzędu Miejskiego w Tolkmicku,
- informacje uzyskane z innych źródeł,
- literatura fachowa oraz oględziny i wizje w terenie.

Niniejszy program ochrony środowiska został sporządzony z wykorzystaniem „Wytucznych sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym” opracowanych przez Ministerstwo Środowiska w grudniu 2002 r.

1.3. Ogólna charakterystyka gminy.

Gmina Tolkmicko położona jest w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego, w północno-wschodniej części powiatu elbląskiego. Gmina graniczy z gminami: Frombork (powiat braniewski) oraz gminami Elbląg, Milejewo i Młynary (pow. elbląski) oraz z Elblągiem (miastem na prawach powiatu). Powierzchnia gminy liczy - 225,30 km² i obszar ten zamieszkuje 6639 mieszkańców, z tego ludność miejska stanowi 2798 mieszkańców, zaś wiejska 3841 mieszkańców, liczba gospodarstw domowych - 2172. Gęstość zaludnienia - 29 osób na km² (przy średniej dla województwa 60 osób, dla kraju 120 osób) (dane z Urzędu Miejskiego w Tolkmicku oraz ze spisu powszechnego 2002 r.).

Ośrodkiem gminnym jest miasto Tolkmicko - ośrodek obsługi regionalnej. W granicach gminy poza miastem znajdują się 21 miejscowości. Największymi z tych miejscowości są Pogrodzie - 605, Kadyny - 594, Suchacz - 564 i Łęcze - 503 mieszkańców.

Zewnętrzne drogowe powiązania komunikacyjne miasta i gminy zapewniają przebiegające przez teren gminy drogi: wojewódzka nr 503 Elbląg-Tolkicko-Pogrodzie, powiatowa nr 09210 Elbląg-Łęcze oraz sieć pozostałych dróg powiatowych. Przez wschodnią część gminy przebiega droga wojewódzka nr 504 Elbląg-Pogrodzie-Braniewo-granica państwa, o znaczeniu ponadregionalnym. Odległość z Tolkicka do Elbląga (siedziby władz powiatowych) wynosi 23 km, zaś do Olsztyna jest ok. 125 km, a do Gdańska ok. 90 km. Przez Tolkicko i gminę przebiega linia kolejowa Elbląg-Tolkicko-Braniewo. Port w Tolkicku był w przeszłości wykorzystywany do przyjmowania statków pasażerskich i towarowych w żegludze zalewowej ale obecnie dla tych celów nie jest wykorzystywany.

Pod względem fizyczno-geograficznym gmina Tolkicko leży na obszarze Wysoczyzny Elbląskiej, zajmując jej nachylone w kierunku Zalewu Wiślanego północne i północno-wschodnie stoki oraz północną część wierzchołki. Tylko małą część gminy stanowi wąski pas równiny nadzalewowej wraz z tzw. terasą kadyńską. Znaczną część powierzchni gminy - ponad połowę stanowią wody Zalewu Wiślanego.

Obszar gminy charakteryzuje się niezwykłą malowniczością, na którą składają się pagórki, zespoły wzgórz oraz Zalew Wiślan. Wody Zalewu Wiślanego jako wody powierzchniowe stanowią znaczną część terenu gminy.

Tabela 1. Struktura użytkowania powierzchni na terenie gminy.

Rodzaj	Powierzchnia [ha]	%
Użytki rolne	4174	18,5
W tym: grunty orne	2724	12,1
łąki trwałe	383	1,7
pastwiska stałe	817	3,6
sady	250	1,1
Lasy i grunty leśne	5335	23,7
Wody powierzchniowe	11807	52,4
Pozostałe grunty (zabudowane i zurbanizowane)	1214	5,4
Ogółem	22530	100,0

Dane z Urzędu Miejskiego w Tolkicku.

W gospodarce gminy występują: przetwórstwo warzyw, produkcja rolnicza i hodowla zwierząt, produkcja leśna, rybołówstwo nadzalewowe. Ponadto na terenie gminy funkcjonują drobne zakłady usługowe m. in. w branży drzewnej czy też napraw pojazdów. Funkcją wyraźnie rozwijającą się jest turystyka i rekreacja wynikająca z atrakcyjnego usytuowania gminy na terenach nadzalewowych oraz posiadania dużych kompleksów leśnych o szczególnych walorach klimatycznych i widokowych jakim jest Park Krajobrazowy Wysoczyzna Elbląska. Swoją znaczącą rolę w gospodarce gminy straciły zakłady wytwórcze materiałów budowlanych, w tym głównie wyrobów ceramicznych, ze względu na utratę dostępnej bazy surowcowej.

Przetwórstwem owoców i warzyw (ostatnio tylko warzyw) zajmuje się zlokalizowany w Tolkicku zakład „LANNEN POLSKA” Sp. z o.o. Jako baza surowcowa dla tego podmiotu służą wytwórcy warzyw zlokalizowani na terenie gminy jak i spoza tego terenu.

Stąd ważną funkcją gospodarki gminy jest rolnictwo, w znaczeń mierze rodzinne, pomimo że powierzchnia gruntów rolnych stanowi 18,5 % powierzchni całkowitej. Liczba gospodarstw rolnych wynosi - 307 (o powierzchni pow. 1 ha), w tym indywidualnych 305. Liczba

gospodarstw rolnych o powierzchni do 10 ha jest 239. Występują też gospodarstwa duże (20-100 ha - 26 szt.). Łączna powierzchnia gruntów użytkowanych przez indywidualne gospodarstwa rolne wynosi 2577 ha, a użytków rolnych 2362 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi ok. 8,4 ha co daje wielkość nieco wyższą jak dla całego kraju (ok. 7 ha).

Powierzchnia zasiewów w 2002 r. - 867 ha, powierzchnia głównych ziemiopłodów: zboża - 592 ha, ziemniaki - 85 ha, rośliny pastewne - 42 ha, przemysłowe - 19 ha, pozostałe - 108 ha.

Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych wszystkich gospodarstw w gminie wynosi 30 szt. (w sztukach dużych).

Większość gospodarstw prowadzi produkcję wielokierunkową bez wyraźnie określonej specjalizacji. W strukturze upraw przeważa uprawa zbóż o zrównoważonym rozdziale na poszczególne rodzaje, co jest uwarunkowane m. in. różną jakością gleb.

Powyższe dane przedstawiono na podstawie danych ze spisu powszechnego z 2002 r.

Ze względu na występowanie znacznych jak na warunki powiatu elbląskiego (23,7 %) terenów leśnych w gminie leśnictwo jest ważną gałęzią gospodarki, a lesistość gminy jest niższa niż średnia dla województwa (29,9 %) ale powyżej średniej dla powiatu (17,8 %). Na podstawie lokalnej bazy surowcowej funkcjonują zakłady produkcji drzewnej.

Położenie gminy nad Zalewem Wiślanym powoduje, że rozwija się tutaj rybołówstwo nadzalewowe bazujące na trzech portach. Turystyka i rekreacja, chociaż mają świetne warunki rozwoju, nie wykorzystują dotychczas swojej szansy. Ważnym ośrodkiem rozwoju turystyki i rekreacji jest znana i ceniona Stadnina Koni w Kadyńach. Gmina posiada tereny sprzyjające rozwojowi turystyki (wody Zalewu Wiślanego, lasy, malowniczy teren), które w szczególności występują północnej gminy.

1.4. Charakterystyka fizjograficzna gminy.

Gmina Tolkicko położona jest w zasięgu zlodowacenia bałtyckiego. Należy do podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie i makroregionu Pojezierze Wschodniopomorskie w mezoregionie Pobrzeże Gdańskie. Pod względem fizyczno-geograficznym gmina położona jest na obszarze Wysoczyzny Elbląskiej, Wybrzeża Staropruskiego i w niewielkim stopniu Żuław Wiślanych. Gmina charakteryzuje się zróżnicowaniem rzeźby terenu, co jest związane z przebiegiem ciągów morenowych. Na terenie gminy występuje znaczne zróżnicowanie rzędnych terenowych dochodzące do 185 m. Najniżej usytuowany jest teren nadbrzeżny od strony Zalewu Wiślanego: 0,5-1,1 m npm. Najwyższe wzniesienia terenowe posiadają rzędne na poziomie 185,7 m npm.

Warunki geologiczne na podstawie tzw. badań głębokich do głębokości 110 m określają występowanie przewarstwień glin zwałowych z dwoma poziomami piaszczystymi, lokalnie przechodzącymi w utwory mułkowo-ilaste. Warstwy piaszczyste wyklinowują się w kierunku północno zachodnim. Krawędź wysoczyzny jest granicą erozyjną górnej części pakietu utworów plejstoceńskich. Na równinie zalewowej dolny poziom piaszczysty występuje bezpośrednio pod utworami holoceniowymi (piaszczysta gleba i osady zastoiskowe w postaci mułków i iłó z domieszką substancji organicznej i humusu). Na omawianym terenie wody podziemne są

ujmowane do eksploatacji z czwartorzędowego piętra wodonośnego. W obrębie tego piętra można wyróżnić dwie użytkowe warstwy wodonośne:

- dolną - ujętą do eksploatacji w Chojnowie i Tolkmicku,
- górną - eksploatowaną w Pogroździu, Chojnowie - osadzie robotniczej.

Występowanie górnej warstwy ogranicza się tylko do terenu wysoczyzny. Lokalnie piaski wodonośne są zastępowane przez osady mułkowo ilaste (Chojnowo). W sąsiedztwie krawędzi wysoczyzny warstwa ta jest niemal zupełnie zdrenowana i traci znaczenie użytkowe. Zwierciadło wody swobodne, a w głębi wysoczyzny pod ciśnieniem subartezyjskim stabilizuje się na rzędnych od ok. 35 m n.p.m. w rejonie m. Nowinka do 83,5 m n.p.m. w Białej. Maksymalna miąższość tej warstwy sięga 14 m.

Dolna warstwa wodonośna zawierająca się w piaskach charakteryzuje się znacznie korzystniejszymi parametrami hydrogeologicznymi. Miąższość tej warstwy dochodzi do 30 m. Zwierciadło wody, nieznacznie napięte lub swobodne, stabilizuje się na rzędnych od poziomu morza na terenie Tolkmicka do 25,9 m n.p.m. w Chojnowie.

Spływ wód dolnej i górnej warstwy wodonośnej odbywa się w kierunku Zalewu Wiślanego ze spadkiem 0,006-0,009. Statyczne zwierciadło wody dolnej warstwy występuje na ogół ok. 25-30 m poniżej zwierciadła warstwy górnej.

1.5. Uwarunkowania zewnętrzne.

W konstruowaniu niniejszego programu kierowano się założeniami dokumentów szczebla centralnego czyli takimi jak: „II Polityka Ekologiczna Państwa”, „Program wykonawczy do II Polityki Ekologicznej Państwa” i „Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003-2006, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010”.

II Polityka Ekologiczna Państwa określa cele krótko- (do 2002 r.) i średniookresowe (do 2010 r.) o charakterze ogólnym, takie jak: istotna poprawa stanu środowiska oraz praktyczne wdrożenie przepisów i standardów ekologicznych Unii Europejskiej, umów i konwencji międzynarodowych, a także wzmocnienie instytucjonalne, umożliwiające realizację strategii zrównoważonego rozwoju kraju. Ponadto II Polityka określa cele długookresowe, wiążące się z perspektywiczną wizją zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Program wykonawczy do II Polityki Ekologicznej Państwa jest dokumentem operacyjnym i precyzuje sposoby osiągania celów polityki ekologicznej w formie zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych (działań w sferze prawa, programowania, instrumentów ekonomicznych, planowania przestrzennego, kontroli i innych).

Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010 zawiera średniookresowe cele do 2010 r. oraz priorytetowe działania do wykonania w latach 2003-2006, pogrupowane w pięciu rozdziałach:

- cele i zadania o charakterze systemowym,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów i energii,
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
- przeciwdziałanie zmianom klimatu.

Ponadto Polityka Ekologiczna Państwa zawiera ocenę realizacji polityki ekologicznej i nakłady finansowe.

Jednakże w niniejszym opracowaniu w szczególności uwzględniono dostępne dokumenty szczebla wojewódzkiego z „Programem ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” oraz szczebla powiatowego czyli „Program ochrony środowiska powiatu elbląskiego”.

„Program ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” jako wytyczne dla sporządzenia programu ochrony środowiska powiatu elbląskiego przedstawia jako zadania koordynowane:

W dziale I: „Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych” w celach 1.1. -1.4. przewidziano 5 grup działań.

W dziale I - w celu 1.6. przewidziano jedno działanie.

W dziale II: Poprawa jakości środowiska w celu II.1. Dobry stan wód przewidziano:

- założenie monitoringu wpływu istniejących mogilników i składowisk na jakość wód podziemnych,

W dziale II - w celu II.2 przewidziano 8 grup działań.

W „Powiatowym Programie Ochrony Środowiska Powiatu Elbląskiego” cele do których należy dążyć przedstawiono w punktach V i VI ww. opracowania.

II. Zasoby i stan środowiska przyrodniczego gminy.

Środowisko przyrodnicze składa się z elementów przyrody ożywionej i nieożywionej, które są ze sobą powiązane i zależne od siebie.

1. Krajobraz i przyroda.

Krajobraz jest złożonym systemem tworzonym przez elementy przyrodnicze i kulturowe, materialne i niematerialne, podlegającym ciągłym przemianom. Krajobraz i przyroda są to pojęcia ściśle ze sobą powiązane i od siebie zależne, opisujące w sposób odmienny tą samą przestrzeń. Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 92, poz. 880) ustala, że przez walory krajobrazowe rozumie się wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe terenu oraz związanych z nim elementów przyrodniczych, ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Obszary najcenniejsze obejmowane są różnego rodzaju formami ochrony na podstawie ustawy o ochronie przyrody czy też na podstawie ustawy o ochronie dóbr kultury.

1.1. Uwarunkowania nadrzędne.

Uwarunkowania nadrzędne formułujące kierunki działań w zakresie krajobrazu i przyrody pochodzą z dokumentów rządowych, a także aktów prawa powszechnego. Coraz częściej uwzględniane są także dyrektywy UE, jak chociażby te które są podstawą do tworzenia sieci Natura 2000.

1.2. Istniejące formy ochronne.

Na terenie gminy Tolkmicko nie występuje park narodowy czy też zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Występują natomiast:

Park Krajobrazowy „Wysoczyzna Elbląska”.

Park Krajobrazowy „Wysoczyzna Elbląska” utworzony został przez Wojewodę Elbląskiego w 1985 r w celu ochrony obszarów cennych przyrodniczo. Obszar ten zajmuje powierzchnię 13 460 ha, z czego na lasy przypada 6 775 ha, a na użytki rolne – 5 024 ha. Wzniesienia Elbląskie to falisty, mocno zalesiony, wysoczyznowy obszar, wyniesiony nad otaczające go tereny Żuław Wiślanych, Równiny Warmińskiej i Zalewu Wiślanego. Charakteryzuje się on urozmaiconą rzeźbą. W parku występują pejzaże wyżynne, nadmorskie, w strefie krawędziowej z elementami rzeźby górskiej. Najwyższa część wzniesień – Maślana Góra, osiąga 197 m n.p.m. (położona poza terenem gminy)

Obszar wysoczyzny pocięty jest licznymi, silnie rozczłonkowanymi dolinkami erozyjnymi, parowami i wąwozami. Na wierzchołkach występują liczne zagłębienia bezodpływowe, a sieć hydrograficzna parku cechuje się obecnością krótkich rzek i potoków o charakterze górskim, małymi jeziorami (oczkami) i mokradłami.

Lasy zajmują około 50% powierzchni parku. Występują tu lasy bukowo-dębowo-sosnowe, łęgi i olsy. Właśnie ze względu na to typowe dla Wysoczyzny Elbląskiej ukształtowanie terenu, przypominające charakterem tereny podgórskie, możliwe jest występowanie w rezerwacie roślin typowo górskich. Są to: manna gajowa, lepiężnik biały, przetacznik górski, tojad dziobaty (ten gatunek podlega ochronie prawnej), żebrowiec górski.

Wśród chronionych gatunków obecnych na terenie rezerwatu można wymienić takie jak: konwalia majowa, kopytnik pospolity, marzanka wonna, paprotka zwyczajna (rośliny objęte ochroną częściową), bluszcz pospolity, gnieźnik leśny, skrzyp olbrzymi, wawrzynek wilczełyko, widłak jałowcowaty (gatunki podlegające ochronie ścisłej). Można napotkać tutaj także gatunki roślin charakterystyczne dla Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej, wspomniane już wyżej: czosnek niedźwiedzi, lepiężnik biały, przetacznik górski, skrzyp olbrzymi i żebrowiec górski, a także czartawę drobną.

Rezerwaty przyrody.

„Kadyński Las” znajduje się w obrębie Parku Krajobrazowego „Wysoczyzna Elbląska”. Rezerwat został utworzony w 1972 roku zarządzeniem Ministra Przemysłu Drzewnego w celu zachowania fragmentu starego lasu bukowego z pojedynczymi, starymi dębami na powierzchni 8,15 ha.

Na terenie „Kadyńskiego Lasu” rośnie najstarszy w Polsce dąb im. J. Bażyńskiego uznany za pomnik przyrody. Runo leśne reprezentowane jest tutaj przez lilię złotogłów, widłak wroniec, czerniec gronkowy i inne ciekawe rośliny. Rezerwat znajduje się na południowo-wschód od zabytkowego zespołu pałacowego w Kadynach oraz na północny-zachód od zespołu poklasztorowego z odbudowanym kościołem oo. Franciszkanów. Stanowią one dodatkową atrakcję dla zwiedzających rezerwat. Piękny, stary drzewostan bukowy występujący w rezerwacie liczy 200 i więcej lat. W jego sąsiedztwie rosną równie sędziwe dęby. Okazałym drzewom towarzyszą rzadkie i ciekawe rośliny chronione: konwalia majowa, marzanka wonna, kalina koralowa (gatunki objęte ochroną częściową), barwinek pospolity, bluszcz pospolity, gnieźnik leśny, kruszczyk siny i lilia złotogłów (objęte ochroną ścisłą). Spośród wymienionych tutaj gatunków lilia złotogłów zaliczana jest do gatunków zagrożonych wyginięciem, a kruszczyk siny - do gatunków ginących. Wśród innych gatunków roślin, o których

należałoby wspomnieć są: czerniec gronkowy (narażony na wymarcie), kokorycz pełna i przetacznik górski - gatunki charakterystyczne dla Wysoczyzny Elbląskiej. W przyszłości rezerwaty „Kadyński Las” i „Buki Wysoczyzny Elbląskiej” zostaną włączone w obszar projektowanego rezerwatu leśno - krajobrazowego „Góry Kadyńskie”.

„Buki Wysoczyzny Elbląskiej” To drugi rezerwat leśny na terenie Parku Krajobrazowego „Wysoczyzna Elbląska”. Rezerwat o powierzchni 92,12 ha został utworzony w 1962 roku Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w celu zachowania fragmentu żywej buczyny niżowej (las bukowy z minimalną domieszką jaworu, sosny i grabu), z rzadkimi na Wysoczyźnie Elbląskiej: kostrzewą leśną, perlówką jednokwiatową i żywcem cebulkowym, kwaśnej buczyny niżowej (las bukowy z niewielką domieszką innych gatunków drzew, o słabo wykształconej warstwie podszytu i ubogim runie) oraz grądu gwiazdnicowego (las dębowo - grabowy o urozmaiconym gatunkowo drzewostanie i bogatym runie) z czosnkiem niedźwiedzim i żebrowcem górskim.

„Pióropusznikowy Jar” Zajmuje on powierzchnię 37,27 ha na terenie Wysoczyzny Elbląskiej, ale poza Parkiem Krajobrazowym. Położony jest w dnie malowniczej doliny Lisiego Parowu. Porasta go las jesionowo-wiązowy. W podszyciu króluje tu, objęty ochroną gatunek paproci, pióropusznik strusi. Ten rezerwat leśny utworzony został w celu zachowania malowniczego fragmentu lasu, w szczególności lasu bukowego i łęgu, zachowanych w formie prawie nie zmienionej, a także w celu ochrony stanowiska paproci - pióropusznika strusiego. Liczne strumienie i wysięki oraz rzeźba terenu mają wpływ na specyficzne warunki mikroklimatyczne. Znaczne nachylenia terenu i budowa geologiczna sprzyjają erozji gleb. Na zboczach doliny rośnie buk i świerk. Dno doliny porasta las łęgowy, w którym znaczny udział mają: wiąz górski, jesion, grab i buk. W runie możemy spotkać między innymi rośliny objęte ścisłą ochroną, jak: tojad dziobaty, wawrzynek wilczełyko, bluszcz pospolity i barwinek pospolity.

Na terenie gminy występują pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej - łącznie 70 grup i pojedynczych okazów. Występują między innymi dwie aleje pomnikowe, ponad 50 dębów szypułkowych, w tym Dąb Bażyńskiego i kilkanaście innych drzew pomnikowych.

Ponadto są także użytki ekologiczne - chronione ekosystemy wodno-bagienne z ostoją bioróżnorodności przyrodniczej: Bagienne Pola - leśny, powierzchnia 10,06 ha, Marszałkowe Bagna - leśny, 0,74 ha, Bagno Edwarda - 1,27 ha.

Na obszarze gminy znajdują się również ostoje przyrody CORINE:

- ostoja nr 31 „Zalew Wiślany z Mierzeją” - teren chronionego krajobrazu wybrzeża morskiego, z unikalnymi formami geologicznymi oraz ostoją ptactwa o znaczeniu europejskim,
- ostoja nr 43 „Lasy Kadyńskie” - obszar leśny z ostoją ssaków (poza gminą Tolkmicko występuje na terenie gmin Milejewo i Elbląg).

Na terenie gminy nie występuje Główny Zbiornik Wody Podziemnej.

Lokalizacja terenów i obiektów chronionych jest zawarta na mapie do „Studium Uwarunkowań i Kierunków

Zagospodarowania Przestrzennego gminy i miasta Tolkmicko". Teren występowania parku krajobrazowego i rezerwatów przyrody przedstawiono na mapie załączonej do niniejszego Programu.

1.3. Ocena stanu walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Teren gminy Tolkmicko cechuje wysokie bogactwo różnorodności biologicznej i krajobrazowej. O bogactwie przyrodniczo-krajobrazowym gminy świadczy fakt objęcia znacznych terenów ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody w postaci parku krajobrazowego i rezerwatów przyrody. Ponadto występują jeszcze użytki ekologiczne, w tym jeden większy o powierzchni powyżej 10 ha - Bagienne Pola oraz pomniki przyrody ożywionej (drzewa) i nieożywionej (głazy narzutowe). Występuje więc zróżnicowanie form ochronnych (brak tylko parku narodowego i zespołu przyrodniczo-krajobrazowego). Zagrożeniem dla różnorodności przyrodniczej i krajobrazowej wydaje się być poziom zmian na terenach bardzo atrakcyjnych dla turystyki i rekreacji.

1.4. Podsumowanie.

Celem podstawowym funkcjonowania obszarów chronionych jest stworzenie realnych możliwości zabezpieczenia najbardziej wartościowych pod względem różnorodności biologicznej obszarów. Do priorytetowych zadań na obszarach cennych przyrodniczo z punktu widzenia gminy należy zaliczyć:

- wdrożenie skutecznych narzędzi (w szczególności planistycznych) dla ochrony różnorodności,
- promowanie i tworzenie gminnych i ponadgminnych dodatkowych obszarów chronionych,
- wspieranie rolnictwa ekologicznego jako formy gospodarowania nie naruszającej równowagi przyrodniczej.

Ważnym działaniem na przyszłość powinno być zachowanie walorów krajobrazowych na terenie miejscowości bardzo atrakcyjnych dla turystyki i rekreacji.

2. Szata roślinna.

Gmina Tolkmicko należy do działu północnego pomorskiego jednostki geobotanicznej. Szata roślinna gminy podobnie jak szata roślinna województwa należy do najbardziej interesującej na terenach nizinnych. Wpływ na to może mieć między innymi urozmaicona rzeźba terenu, wpływ północnego klimatu oraz stosunkowo niewielkie przekształcenia ekosystemów. Gmina położona jest na obszarze występowania zbiorowisk roślinnych o subatlantyckim zasięgu. Występują tu także gatunki borealne czyli północne, ale nieco w mniejszej ilości niż na obszarze północno-wschodniej części województwa.

Na terenie gminy podstawowym skupiskiem szczególnej roślinności są lasy stanowiące naturalną formację roślinną. Ze względu na występowanie wyjątkowych gatunków roślinności znaczna część gminy objęta jest ochroną w postaci parku krajobrazowego lub rezerwatu przyrody. Wśród występujących gatunków roślin na szczególną uwagę zasługują: pióropusznik strusi, malina moroszka i brzoza niska. Znaczącym gatunkiem drzewostanu leśnego jest buczyna.

2.1. Zieleń urządzona.

Na terenie gminy Tolkmicko nie występuje zieleń urządzona wymagająca obejmowania ochroną prawną lub modernizacji.

2.2. Zagrożenia szaty roślinnej.

Zagrożenia dla szaty roślinnej gminy są podobne jak ma się to w przypadku szaty roślinnej województwa. Do niekorzystnych zmian szaty roślinnej mogą doprowadzić w szczególności następujące działania człowieka:

- przeznaczanie terenów pod zabudowę i na cele rekreacji,
- zaniechanie kośnego użytkowania łąk,
- eutrofizacja wód (cieków).

2.3. Podsumowanie.

Szata roślinna gminy podobnie jak szata roślinna województwa należy do bardzo interesującej jak na tereny nizinne. Gmina położona jest na obszarze występowania gatunków roślin o subatlantyckim i borealnym zasięgu.

Zagrożeniem dla szaty roślinnej gminy są naturalne procesy ale i działalność człowieka, szczególnie rekreacyjna ekspansja na tereny o dużych walorach przyrodniczych.

3. Świat zwierząt.

Na terenie gminy ważnym skupiskiem zwierząt są obszary prawnie chronione oraz skupiska leśne. Wśród świata zwierzęcego na szczególną uwagę zasługują: jeleń sika, orlik krzykliwy, zimorodek i szereg innych ptaków, w tym wodnych na Zalewie Wiślanym.

3.1. Ocena stanu walorów świata zwierząt na terenie gminy.

Gmina jest miejscem występowania stałego lub okresowego różnego rodzaju zwierząt i ptactwa. Szczególnym miejscem pod tym względem są tereny objęte prawną ochroną przyrody.

3.2. Podsumowanie.

Tereny występowania ptactwa lub zwierząt są objęte formami ochrony klasycznymi dla tego typu miejsc lub objęte są ochroną gatunkową ścisłą. Zagrożeniem dla świata zwierząt może być ingerencja człowieka w istniejące formy ochrony zwierząt. Wskazane jest zachowanie występujących zwierząt.

4. Lasy.

Lasy zajmują 5335 ha, co stanowi około 23,7 % powierzchni gminy. Jest to wartość mniejsza niż średnia dla województwa warmińsko-mazurskiego 29,9 %, ale większa niż dla powiatu elbląskiego - 17,8 %. Zasadniczą część lasów stanowi własność Lasów Państwowych, tylko 53 ha lasów stanowią lasy prywatne. W ramach zalesiania gruntów rolnych zgłoszono 50 ha gruntów. Lasy będące w zasobach Lasów Państwowych na terenie gminy są zarządzane przez Nadleśnictwo Elbląg.

W prawie Unii Europejskiej dotychczas nie ma przyjętej wspólnej polityki leśnej normującej cele i zasoby prowadzenia gospodarki leśnej jednolicie we wszystkich krajach członkowskich. W prawodawstwie polskim zasady ochrony lasów określa ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (jednolity tekst Dz. U. Nr 56, poz. 679 z 2000 r.).

4.1. Zagrożenia lasów gminy.

Zagrożeniem dla lasów w gminie mogą być pożary lasów, szkodnictwo leśne oraz chaotyczna zabudowa enklaw i półenklaw na gruntach nie będących własnością Lasów Państwowych i gminy. Ponadto zagrożeniem są owady (przyczyną zagnieżdżania się których mogą być niewłaściwie prowadzone zalesiania, np. terenów rolnych, ubogi skład gatunkowy lasów oraz warunki atmosferyczne). W celu minimalizowania skutków zagrożeń dla lasów Lasy Państwowe podejmują i powinny nadal podejmować działania w kierunku monitorowania zagrożeń pożarowych oraz podejmować zabiegi ochronne przeciw owadom (szkodnikom).

Według danych z monitoringu biologicznego i technicznego stan lasów na terenie województwa pod względem zdrowotnym i sanitarnym jest lepszy niż przeciętny w kraju, pomimo występowania wzrostu w stosunku do lat poprzednich ze strony niektórych szkodników (brudnica mniszka).

Gospodarka leśna powinna być prowadzona w oparciu o plany urządzeniowe poszczególnych nadleśnictw, z uwzględnieniem obszarów lasów ochronnych i krajobrazowych. W celu ochrony obszarów leśnych należy unikać, w miarę możliwości prowadzenia przez te tereny napowietrznych linii energetycznych. Zwiększenie lesistości obszarów gminy należy osiągać poprzez zalesianie enklaw i półenklaw leśnych, zalesianie gruntów zbędnych dla rolnictwa, szczególnie na obrzeżach jezior z wykorzystaniem wiedzy i doświadczeń służby leśnej.

4.2. Podsumowanie.

Lesistość gminy jest nieco poniżej średniej województwa, ale powyżej średniej dla powiatu elbląskiego. Zadawalający jest stan zdrowotny i sanitarny lasów. Dalsze działania w zakresie zwiększania lesistości powinny być spójne z wojewódzkim programem zwiększania lesistości na lata 2001-2010, zawierającym wskaźniki na poszczególne lata dla powiatu elbląskiego z uwzględnieniem kwestii zalesiania terenów rolnych.

W celu minimalizowania skutków zagrożeń dla lasów Lasy Państwowe podejmują i powinny nadal podejmować działania w kierunku monitorowania zagrożeń pożarowych oraz podejmować zabiegi ochronne przeciw owadom (szkodnikom).

5. Powietrze atmosferyczne.

Jakość powietrza na terenie województwa jest badana w ramach badań monitoringowych, które są realizowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie w miastach liczących powyżej 20 tys. mieszkańców. Powyższe badania są uzupełniane o badania prowadzone w ramach tzw. monitoringu zdrowia (Olsztyn, Elbląg) i na terenach pozamiejskich oraz na terenach leśnych (kilka miejsc). Wyniki badań porównywane są do wartości dopuszczalnych określonych w aktach prawnych.

Z danych WIOŚ dla dużych miast województwa (powyżej 20 tys. mieszkańców) wynika, że stężenia substancji zanieczyszczających (tlenki siarki, azotu i pyłu) są dużo niższe niż wartości dopuszczalne. Przez dywagację można stwierdzić, że w mniejszych miastach i na terenach wiejskich sytuacja jest jeszcze lepsza, co dotyczy także gminy Tolkmicko. Potwierdzają to badania zanieczyszczeń powietrza na terenach pozamiejskich (Stacja Kontrolna w Diablej Górze w Puszczy Boreckiej) czy też na terenach leśnych (miejscem takich badań

najbliżej położonym od Tolkmicka jest Nadleśnictwo Orneta). Wskaźniki w obu przypadkach bardzo zbliżone i o wiele niższe niż dla ww. miast powyżej 20 tys. mieszkańców.

Zgodnie z „Programem ochrony środowiska powiatu elbląskiego” na terenie powiatu zawartość substancji zanieczyszczających powietrze nie przekracza wartości dopuszczalnych stężeń średniorocznych pyłów, SO₂, CO₂, CO i opadu pyłu. Wielkość stężeń pyłów metali, węglowodorów aromatycznych i alifatycznych oraz formaldehydów charakterystycznych dla produkcji i technologii zakładów występujących na terenie powiatu elbląskiego, wynosi w granicach 10-20 % ich najwyższych dopuszczalnych stężeń.

Na terenie gminy Tolkmicko nie występują w znacznych ilościach podmioty emitujące zanieczyszczenia do powietrza. Taka sytuacja świadczy o dobrej jakości powietrza na analizowanym terenie. Ograniczona w stosunku do lat poprzednich emisja, ze względu na zmianę paliwa (z węgla na biomasę) występuje z kotłowni dostarczających energii cieplnej do celów komunalnych w Tolkmicku. Gmina Tolkmicko do roku 2003 przeprowadziła proces poprawy systemu ciepłowniczego. Podmiotem mogącym powodować emisję zanieczyszczeń do powietrza z racji wielkości w skali gminy jest LANNEN POLSKA sp. z o.o. Tolkmicko, ale także piekarnia w Tolkmicku i domy opalane węglem.

Na terenie gminy nie występuje generalnie znaczący przemysł mogący powodować zanieczyszczenie powietrza w odczuwalnym zakresie.

5.1. Zagrożenia.

Stopień zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Tolkmicka podobnie jak w przypadku całego powiatu nie stanowi zagrożenia. Okresowo i lokalnie mogą występować jednak sytuacje zwiększonego stężenia substancji zanieczyszczających. W sezonie grzewczym mogą się nasilać emisje z tzw. „niskich” źródeł sektora bytowego powstałe na skutek spalania paliw różnej jakości (nierządki spalania odpadów). Swoje wpływy na jakość powietrza może mieć zwłaszcza w okresie letnim emisja ze środków transportu poruszających się drogami.

Na incydentalne zwiększenie stężeń substancji zanieczyszczających narażone mogą być zwarte tereny mieszkaniowe, przez które przebiegają ulice z nasilonym ruchem samochodowym oraz te, które zaopatrywane są w ciepło z domowych palenisk.

5.2. Podsumowanie.

Stężenia substancji zanieczyszczających (tlenki siarki, azotu i pyłu) są dużo niższe niż wartości dopuszczalne przy badaniach wykonywanych dla dużych miast województwa (powyżej 20 tys. mieszkańców). Stąd można wyciągnąć wniosek, że na terenie gminy Tolkmicko (tu nie robi się bezpośrednich badań) sytuacja jest jeszcze lepsza. Potwierdzają to badania zanieczyszczeń powietrza na terenach pozamiejskich i leśnych, w przypadku których stężenia są o wiele niższe, niż dla terenów ww. dużych w skali województwa miast. Na terenie powiatu emisja substancji zanieczyszczających powietrze nie przekracza wartości dopuszczalnych stężeń średniorocznych. Przez to można odnieść, że emisja dla gminy kształtuje się podobnie.

6. Gleby.

Gleba w środowisku przyrodniczym spełnia bardzo ważną rolę. Jej właściwości, odporność na zagrożenia

oraz dokonujące się przemiany kształtują jakość tego środowiska. Gleba pełni również bardzo ważną rolę w rolnictwie, dostarczając odpowiednią ilość surowców roślinnych potrzebnych do produkcji żywności. Ze względu na walory przyrodnicze terenu gminy oraz wiodącą funkcję rolnictwa bardzo ważne jest racjonalne gospodarowanie zasobami glebowymi.

Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy kształtuje się następująco: grunty rolne 18,5 %, lasy i grunty leśne 23,7 %, grunty pozostałe 57,8 %.

Spośród użytków rolnych przeważają gleby gruntów ornych i sadów klas IIIb-IVb - ok. 60 % gruntów rolnych, w przypadku łąk i pastwisk przeważają gleby klas III-IV - ok. 23 % gruntów rolnych, udział gleb V i VI klasy stanowią ok. 14 % gruntów rolnych.

Wskaźnik rolniczej przydatności gleb dla gminy Tolkmicko wynosi 57,6 pkt. przy średniej województwa 50,1 pkt. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej (uwzględniającej wartość i współdziałanie gleby, agroklimatu, rzeźby terenu i stosunków wodnych) dla gminy mieści się w przedziale 70-75 punktów przy średnim wskaźniku dla kraju i województwa ok. 65 punktów. Ogólnie rzecz ujmując jakość gleb pod względem przydatności dla rolnictwa należy ocenić jako dobrą powyżej średniej województwa.

Gmina Tolkmicko położona jest w strefie zagrożenia erozją, szczególnie wodną wąwozową. Jednakże na terenach zagrożonych występują lasy ograniczające możliwość działań erozyjnych. Znaczna część terenów rolniczych gminy jest zmeliorowana.

6.1. Monitoring gleb.

Badania gleb wykonywane są przez Stację Chemiczno-Rolniczą w Olsztynie w ustalonych miejscach użytków rolnych na terenie województwa. W trakcie badań określone są: odczyn gleby oraz zawartość przyswajalnych form fosforu, potasu i magnezu. Według badań z 2001 r. wskaźnik pH w glebach gminy Tolkmicko (odniesionych do całego powiatu) określał udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych na poziomie 52 % i był wysoki. Potrzebę wapnowania w stopniu koniecznym i potrzebnym określono dla powiatu jako 56 % czyli bliskim średniego w skali województwa (dla województwa 51 %). Natomiast procent gleb o niskiej i bardzo niskiej zawartości przyswajalnych form fosforu i potasu był na poziomie 21-40 %, dla magnezu do 20 % i kształtował się na poziomie średniej dla województwa (potas), o jeden rząd poniżej średniej ustalonych progów (fosfor) oraz o dwa rzędy poniżej średniej dla województwa (magnez). Powyższe świadczy o przydatności gleb dla rolnictwa z potrzebą drobnej ingerencji w szczególnych przypadkach.

Dane pochodzą z programu wojewódzkiego i raportów WIOŚ o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego.

Ponadto prowadzone są badania chemizmu gleb ornych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie województwa w 11 punktach. Punktem najbliższym położonym od Tolkmicka jest punkt zlokalizowany w Milejewie w powiecie elbląskim. Otrzymane wyniki badań zawartości metali ciężkich (łącznie kadm, miedź, nikiel, ołów oraz cynk) dla wszystkich badanych punktów województwa wykazują naturalną zawartość metali ciężkich - stopień 0 (gleby nie zanieczyszczone). Natomiast zawartość siarki siarczanowej odpowiadała w przypadku ww. punktu - I stopniowi zanieczyszczenia (zawartość niska, naturalna) najniższemu z wykazanych

na terenie województwa. Ponadto prowadzone były badania zawartości silnie rakotwórczych substancji - wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), których zawartość w przypadku reprezentatywnego dla gminy punktu stwierdzono - 0 (naturalną).

6.2. Zagrożenie gleb.

Najważniejszym zagrożeniem gleb jest ich degradacja (zmniejszenie produktywności czy też wyłączenie z produkcji). Ocenia się, że skala zagrożenia degradacją gleb w województwie jest niższa niż w niektórych innych regionach kraju. Jednakże zagrożenie takie istnieje i może ono pochodzić od: zmiany własności chemicznych gleb, zakwaszenia, niewłaściwego użytkowania gruntów podatnych na erozję czy też zabiegi melioracyjne, a zwłaszcza osuszanie torfowisk.

Gmina Tolkmicko położona jest w strefie średniej zagrożenia erozją, szczególnie wodną wąwozową, jednakże na tych terenach występują lasy ograniczające możliwość działań erozyjnych.

6.3. Podsumowanie.

Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy kształtuje się następująco: grunty rolne 18,5 %, lasy i grunty leśne 23,7 %, grunty pozostałe 57,8 %.

Wskaźniki jakości i przydatności gleb stanowią wielkości nieco wyższe od średniej wojewódzkiej w tym zakresie.

Wyniki badań zawartości metali ciężkich, siarki siarczanowej i WWA w glebach dla punktu najbliższego położonego od gminy Tolkmicko zlokalizowanego w Milejewie stwierdzają ich naturalną zawartość. Relatywnie średnia ilość gruntów (56 % w skali powiatu) wymaga wapnowania.

Kwestie zagrożenia erozyjnego oraz melioracji terenów wymagają indywidualnego podejścia do tejszej kwestii bez określania bliżej tych zasad w niniejszym opracowaniu.

7. Kopaliny.

7.1. Zasoby.

Kopaliny na terenie województwa występują głównie w przypowierzchniowej warstwie osadów czwartorzędowych. Teren gminy Tolkmicko należał w przeszłości do zasobnych w złoża itów (od końca XIX w. - dla potrzeb cegielni w Suchaczu, Kadynach i Nadbrzeżu). Obecnie eksploatacja jest zaniechana z powodu wyeksploatowania się surowca poza terenem obszaru Parku Krajobrazowego „Wysoczyzna Elbląska”.

W regionalnym systemie ewidencji zasobów złóż „MIDAS” na terenie gminy wykazano istnienie 3 złóż, w tym 2 złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej i 1 złoża kruszywa naturalnego. Żadne z tych złóż nie jest już eksploatowane. Złoża itów ceramiki budowlanej w Kadynach i Nadbrzeżu stanowią tzw. złoża konfliktowe ze względu na położenie na terenie chronionym. Ich eksploatacja została zakończona, wymagane jest przeprowadzenie procesu rekultywacji. Na tą okoliczność właściciele wyrobisk przygotowują stosowne dokumentacje. Przewidziany kierunek rekultywacji - leśny.

Innych zasobów ww. kopalin oraz innych kopalin na terenie gminy nie udokumentowano w ilości użytkowej.

7.2. Zagrożenie.

Eksploatacja odkrywkowa kopalin pospolitych powoduje trwałe przekształcenia powierzchni ziemi, co wiąże się ze zmianami w krajobrazie i degradacją okrywy glebowej. W przypadku gminy Tolkmicko to ostatecznie zagrożenie może występować w ograniczonym zakresie w przypadku eksploatacji złóż itów.

7.3. Podsumowanie.

Kopaliny udokumentowane występujące na terenie gminy to: ity i kruszywo naturalne występujące łącznie w 3 miejscach ale obecnie nieeksploatowane.

Eksploatacja kopalin powoduje zmiany w krajobrazie i miejscową degradację gleby. Po zakończeniu eksploatacji należy przeprowadzić rekultywację terenu wydobycia kopalin.

8. Wody powierzchniowe.

8.1. Sieć hydrograficzna.

Wody powierzchniowe są ważnym elementem różnorodności krajobrazowej terenu, decydują o funkcjonowaniu i bogactwie ekosystemów, mają znaczenie społeczne i zdrowotne. Wody powierzchniowe na terenie gminy zajmują aż 54,6 % powierzchni gminy (przy średniej dla województwa 5,73 %). Powodem takiego stanu rzeczy jest zaliczenie do terenu gminy znacznego obszaru Zalewu Wiślanego.

Gmina Tolkmicko położona jest w zlewni Zalewu Wiślanego. Jej obszar przecina wiele niewielkich cieków wodnych odprowadzających wody opadowe z Wysoczyzny Elbląskiej do Zalewu Wiślanego. Na przeważającej części cieki te posiadają charakter górski. Główne cieki wodne gminy to: Stradanka, Grabianka, Kamienica, Olszanka, Suchacz, Janówek i Rangóry. Potencjalne największe zagrożenie powodziowe stwarza rzeka Stradanka. Na północno-zachodnim skraju Tolkmicka (na styku z m. Janówek) znajdują się stawy rybne o łącznej powierzchni 28,48 ha.

Przylegający od północy do lądowej części gminy Zalew Wiślany jest płytkim przybrzeżnym zbiornikiem Morza Bałtyckiego, oddzielonym od niego Mierzeją Wiślaną i półwyspem Sambii. Średnia głębokość zalewu wynosi 2,6 m. Dynamika wód Zalewu Wiślanego zależy od kierunków i intensywności wiatrów.

Teren gminy Tolkmicko poza obszarami Żuław jest zagrożony powodzią. Dotyczy to terenów nadzalewowych w tym rejonu samego Tolkmicka. Sytuacja taka zdarzyła się kilka lat temu i w każdej chwili może się pojawić ponownie. Zabezpieczenie się przed takimi sytuacjami wymaga działań ze strony Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej.

Jakość wód powierzchniowych Zalewu Wiślanego badana była przez WIOŚ.

W ramach monitoringu wód prowadzone były badania wód Zalewu. Wody Zalewu Wiślanego charakteryzuje zmienność składu chemicznego związanego z ciągłą wymianą wód z Zatoką Gdańską i oraz dopływem wód rzecznych.

Z badań przeprowadzonych w 2003 r. wynika, że zasolenie średnie roczne wynosiło 1,939 g Cl/l i było wyższe o 0,129 g Cl/l od wartości średniej w 2002 r. i o 0,186 g Cl/l od średniej z lat 1993-2002. Powierzchniowa warstwa Zalewu wykazuje dobre warunki tlenowe przy średniej rocznej 9,1 mg O₂ chociaż jest to

wartość o 0,8 mg O₂ niższa w porównaniu z 2002 r. i o 1,5 mg O₂ niższa od średniej z lat 1993-2002. Średnia wartość odczynu w 2003 r. pozostawała na poziomie zbliżonym do wartości z 2002 r. i wynosiła 8,8 pH. W 2003 r. w wodach Zalewu Wiślanego zaobserwowano obniżenie zawartości azotu azotanowego, azotu całkowitego, fosforanów i fosforu całkowitego w stosunku do badań z lat poprzednich. Jednakże w lipcu 2003 r. 50 % wyników oznaczeń fosforu całkowitego przekroczyło 0,3 mg P/l, czyli wartość graniczną, powyżej której występuje eutrofizacja.

Zawartość substancji organicznych w wodach Zalewu Wiślanego określała wskaźnikami BZT₅ - średnia wartość roczna - 2,98 mg O₂/l, ChZT-Mn - średnia wartość roczna - 9,47 O₂/l, ChZT-Mn - średnia wartość roczna - 49,8 O₂/l wskazują na niskie lub równe wartości niż w latach poprzednich.

Ogólny stan wód Zalewu nie jest jeszcze zadawalający. Stąd każda z gmin położonych nad tym akwenem powinna podejmować wszelkie niezbędne działania zmierzające do ograniczania wpływu zanieczyszczeń powstających na jej terenie na przylegające do niej wody.

Wpływ terenów przyległych do Zalewu na jego wody wynika m. in. z jakości wód wprowadzanych przez cieki wodne wpadające do akwenu. Z badań WIOŚ wynika, że wody takich rzek gminy Tolkmicko, jak: Stradanka, Grabianka, Suchacz czy też Olszanka wprowadzają wody pozaklasowe. Oczywiście nie tylko rzeki przepływające przez gminę posiadają wody niskiej jakości. Takie wody wprowadza większość rzek wpadających do Zalewu Wiślanego na terenie powiatu elbląskiego. Według danych WIOŚ ww. rzeki wprowadzają do zalewu łącznie poniżej 1,5 % całego ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych terytorium Polski.

8.2. Zagrożenia wód powierzchniowych.

Wody powierzchniowe gminy są zagrożone bezpośrednio punktowymi źródłami zanieczyszczeń jak i spływami z terenów sąsiednich. Niska jakość wód rzek może być powodowana sumowaniem się zanieczyszczeń wprowadzanych ze spływami powierzchniowymi z terenów rolniczych oraz zanieczyszczeniami wynikającymi z braku kanalizacji na terenach użytkowanych do zamieszkania lub rekreacji oraz zanieczyszczeniami wprowadzanymi przez opady atmosferyczne. Spływy powierzchniowe z terenów rolniczych występują w ograniczonym, w stosunku do lat minionych zakresie z racji ograniczenia terenów rolniczych położonych w zasięgu spływów. Spowodowane jest to zmniejszeniem terenów uprawnych oraz przeznaczaniem terenów rolniczych na tereny rekreacyjne. Kwestia właściwego postępowania w gospodarstwach rolnych z wykorzystaniem i magazynowaniem gnojowicy i obornika (m. in. potrzeba budowy płyt gnojowych) wpływać może na stan środowiska wodnego. Pewna ilość zanieczyszczeń wprowadzana jest w ściekach oczyszczonych miejskiej oczyszczalni ścieków w Tolkmicku. Zanieczyszczenia występujące na terenie zlewni wód odprowadzanych do Zalewu Wiślanego powodują zanieczyszczenie tego akwenu. Kwestia skanalizowania terenu gminy wokół Zalewu Wiślanego oraz wokół rzek uchodzących do zalewu wydaje się być zasadniczym rozwiązaniem ograniczania zanieczyszczeń wprowadzanych do wód powierzchniowych.

8.3. Podsumowanie.

Udział wód powierzchniowych na terenie gminy rzędu 52,4 % powierzchni ogólnej jest wskaźnikiem wielokrotnie wyższym niż średnia województwa (5,73 %). Decydujący wpływ na to ma włączenie znacznego terenu Zalewu Wiślanego do powierzchni gminy.

Jakość wód badanych dotychczas rzek na terenie gminy jest nie odpowiadająca normom (NON). Jakość wód Zalewu Wiślanego nie jest zadawalająca pomimo stałych lub poprawiających się niektórych wskaźników badanych w wodach. Niektóre wskaźniki, jak np. zasolenie wykazuje tendencją wzrostową. Wynika z tego, że niezbędne są kroki zmierzające do poprawy jakości wód wpływających do Zalewu.

Głównym źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych terenu gminy może być odprowadzanie ścieków bez oczyszczenia do wód w sposób nielegalny, w szczególności z terenów nie skanalizowanych. Ponadto zasadne jest dostosowanie się rolnictwa gminy do wymogów ustawy o nawozach i nawożeniu szczególnie w zakresie związanym z ochroną środowiska, w tym środowiska wodnego.

Na terenach nadzalewowych gminy, w tym w rejonie samego Tolkmicka występuje zagrożenie powodziowe. Eliminacja tego zagrożenia pozostaje w gestii organów pozagminnych.

9. Wody podziemne.

9.1. Zasoby.

Na terenie gminy nie występuje Główny Zbiornik Wody Podziemnej. Najbliżej położonym zbiornikiem wód podziemnych podlegających ochronie jest odległy o około 20 km od granicy gminy zbiornik międzymorenowy „Żuławy Elbląskie”. Jest to zbiornik o powierzchni ponad 280 km² i zasobności rzędu 70 tys. m³dobę. Średnia głębokość ujęć w tym rejonie wynosi 80-100 m. Dokumentacja hydrogeologiczna opracowana dla studni głębinowych odwierconych w okolicach Tolkmicka wykazuje występowanie osadów żwirowo-piaszczystych, piasków gliniastych ze żwirem, głazami, piasków drobnoziarnistych z głazkami grafitowymi, zaliczanych do utworów plejstoceńskich i holocenijskich. Wodonoścem są pospółki i piaski drobnoziarniste.

Wody do celów użytkowych pobierane są z ujęć czwartorzędowych. Użytkowe wody podziemne są zazwyczaj izolowane od podłoża (choć w różnym stopniu). Raczej nie występują wody bez izolacji. Wody podziemne do celów użytkowych pobierane są z ujęć zlokalizowanych na głębokościach od ok. 40 m ppt. (Tolkmicko) do ponad 170 m ppt. w Pagórkach.

Wody mineralne na terenie województwa zostały odkryte w rejonie północno-zachodnim (Frombork, Braniewo, Pasłęk). Północne rejony województwa posiadają lepsze warunki ewentualnego pozyskiwania takich wód (płytsze pokłady). Na terenie gminy Tolkmicko występują wody mineralne o niewielkich wartościach użytkowych (chlorkowe i chlorkowo-siarczanowe) na stosunkowo niedużych głębokościach, natomiast wody termalne powyżej 50 °C na głębokości ponad 2000 m.

Wody geotermalne jak na razie są słabo rozpoznane, a być może mogłyby być częściowym rozwiązaniem pozyskiwania energii. Ta sfera środowiska wymaga w przyszłości bliższego rozpoznania, ale na etapie funkcjonowania kolejnych „Programów ochrony środowiska.”, po zapewnieniu pilniejszych jak się wydaje potrzeb (np. uporządkowanie gospodarki ściekowej).

9.2. Jakość wód.

Od roku 1991 prowadzony jest monitoring jakości zwykłych wód podziemnych w sieci krajowej. Uzupełnieniem sieci krajowej jest monitoring regionalny.

Na terenie gminy występuje punkt regionalnego monitoringu wód zlokalizowany w Tolkmicku, oznaczony numerem 34, dotyczący wód gruntowych, czwartorzędowych o głębokości stropu warstwy 7,2 m. Jakość wód w latach 2000 była II klasy (średniej jakości), w 2001 - III klasy (niskiej jakości), a w 2002 i 2003 roku ponownie II klasy. Powodem zaliczenia pobieranych wód do III klasy były wskaźniki: przewodnictwo, azotyny oraz wodorowęglany. Wodorowęglany wykazują przekroczenia od początku prowadzenia badań tj. od 2000 r.

Wody pobierane do celów zaopatrzenia mieszkańców gminy wykazują zanieczyszczenia jedynie składnikami naturalnymi (żelazo i mangan) i wymagają uzdatniania.

9.3. Zagrożenia.

Wody gruntowe użytkowego poziomu wodonośnego na terenie gminy nie są bezpośrednio zagrożone zanieczyszczeniami z powierzchni ponieważ mają naturalną ochronę warstwami o słabej przepuszczalności w różnym stopniu. Pomimo występowania izolacji zawsze istnieje zagrożenie dla jakości wód.

Głównymi zagrożeniami dla wód podziemnych na terenie gminy mogą być:

- chemizacja rolnictwa i leśnictwa,
- niedostateczny zasób systemów kanalizacyjnych,
- zanieczyszczenia z atmosfery (emisja gazów i pyłów - kwaśne deszcze).

Ujęcia wody do celów użytkowych na terenie gminy bazują na zbiornikach wody położonych na głębokości od 40 do ponad 170 m.

9.4. Podsumowanie.

Na terenie gminy Tolkmicko nie występuje Główny Zbiornik Wody Podziemnej. Zbiornik taki występuje w odległości ok. 20 km od granicy gminy. Na terenie gminy występuje punkt monitoringu regionalnego. Badane są wody podziemne gruntowe w jednym punkcie w Tolkmicku. Wody podczas badań w 2002 i 2003 r. wykazywały jakość na poziomie II klasy. Wody do celów użytkowych na terenie gminy pobierane są z głębokości 40-170 m ppt. Wody mineralne na terenie gminy, raczej nie występują w strukturze nadającej się do eksploatacji, a wody geotermalne wymagałyby dokładniejszego rozpoznania w przyszłości aby można było je wykorzystać. Wody podziemne pobierane do celów zaopatrzenia mieszkańców gminy wykazują zanieczyszczenia składnikami naturalnymi (żelazo i mangan) i wymagają uzdatniania.

10. Odnawialne źródła energii (OZE).

10.1. Uwarunkowania wpływające na rozwój energii z OZE.

Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych (OZE) tj. rzek, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalnej i biomasy, jest jednym z istotnych komponentów zrównoważonego rozwoju przynoszącego wymierne efekty ekologiczno-ekonomiczne. Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie paliwowo-energetycznym powinien przyczynić się do poprawy

efektywności wykorzystania oraz do poprawy stanu środowiska. W warunkach gminy największe nadzieje na wykorzystanie odnawialnych źródeł energii związane być powinno z wykorzystaniem biopaliw - drewna i słomy. Wynika to z możliwości pozyskania słomy z terenów rolniczych oraz drewna z lasów. W przyszłości może odbywać się pozyskiwanie energii wiatru i słońca. Rozwój energetyki ze źródeł odnawialnych musi być wspierany ze strony państwa oraz instytucji współfinansujących.

10.2. Energetyka odnawialna.

Energetyka ze źródeł odnawialnych na terenie województwa ma swoją długą historię w zakresie uzyskiwania energii wodnej. W ostatnim okresie wzrasta energetyczne wykorzystanie biopaliw. Jednakże energetyka biopaliw też nie jest pozbawiona zagrożeń w zakresie emisji do powietrza (pył i SO₂).

Na terenie gminy występuje wykorzystanie odnawialnych źródeł energii poprzez zastosowanie kotłowni zasilanych drewnem z procesów obróbki drzewnej w 5 kotłowniach komunalnych. Łączna moc ww. instalacji ok. 1,5 MW.

Potencjał energii wodnej jest na terenie gminy nieduży, ale już energii słonecznej określa się jako bardzo duży, a potencjał energii wiatrowej jako duży (z potencjalnymi możliwościami jego wykorzystania). Jednakże wykorzystanie energii niekonwencjonalnej pociąga za sobą znaczne nakłady finansowe, które należy ponieść na początku inwestycji. Gmina nie ma opracowanego „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta i gminy”.

10.3. Podsumowanie.

Na terenie gminy nie są stosowane odnawialne źródła pozyskiwania energii, za wyjątkiem paliwa w postaci pozostałości z procesów przetwórstwa drewna. Warunki dla ewentualnego wykorzystania takich źródeł występują w przypadku biomasy pozyskiwanej z rolnictwa i leśnictwa.

Potencjał energii odnawialnej w postaci energii wodnej określany jest jako nieduży, a energii słonecznej i wiatrowej jako odpowiednio bardzo duży i duży ale kwestia jej wykorzystania wymaga prawdopodobnie przełamania pewnych barier. Najszybciej mogą pojawić się kolektory słoneczne budzące mniej kontrowersji niż elektrownie wiatrowe. Kolektory są w stanie zapewnić energię dla pojedynczych użytkowników.

Gmina nie posiada opracowanego „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, i paliwa gazowe dla miasta i gminy”.

11. Inne aspekty.

Do innych aspektów stanu środowiska przyrodniczego zaliczono chemizm opadów atmosferycznych i depozycję zanieczyszczeń do podłoża.

Badania w ramach Państwowego Monitoringu środowiska prowadzone są w wytypowanych stacjach i punktach pomiarowych. Badania mają na celu określenie rozkładu ładunków zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska (do podłoża) z opadem mokrym (woda deszczowa) w układzie przestrzennym i czasowym.

Na podstawie badań z 2002 r. stwierdzono, że region północno-wschodniej Polski jest najmniej obciążony zanieczyszczeniami wprowadzanymi z wodami opadowymi. Wśród zanieczyszczeń dominują kwasotwórcze związki siarki i azotu. Świadczy to o tym, że

wody opadowe charakteryzują się wysokim poziomem kwasowości. Analiza rozkładu przestrzennego deponowanych zanieczyszczeń na obszar województwa warmińsko-mazurskiego wykazuje pewne zróżnicowanie. Można jednak zauważyć tendencję, że wielkości deponowanych zanieczyszczeń większe są na terenach południowo-zachodnich i maleją w kierunku centralnym. Gmina Tolkmicko położona jest na obszarze wysokiej w województwie propagacji ładunków zanieczyszczeń przenikających z opadów mokrych do podłoża w postaci potasu i fosforu ogólnego. Powyższa sytuacja nie ma jednak znaczącego wpływu na kwasowość gleb.

11.1. Podsumowanie.

Wody opadowe zanieczyszczone są przede wszystkim związkami kwasotwórczymi przez co w wyniku ich depozycji na teren gminy stanowią zagrożenie dla środowiska. W skali województwa wielkość zanieczyszczeń wprowadzanych z opadami mokrymi na teren gminy należy do wysokich. Oczywiście zanieczyszczenia wprowadzane z opadami atmosferycznymi mogą mieć wpływ na jakość gleb, wód i roślin oraz pozostałych elementów ekosystemów.

12. Racjonalizacja zużycia wody, materiałów i energii.

Za programami wyższych rządów przedstawiono tę nową kwestię w zakresie ochrony środowiska. Wobec kurczenia się zasobów naturalnych, pogarszającej się dostępności surowców oraz rosnących kosztów ich pozyskania, coraz większego znaczenia nabiera zmniejszenie zużycia wody, materiałów i energii w procesach produkcyjnych, rolnictwie i bytowaniu człowieka. Wobec tego, za konieczne uznano zmniejszenie zużycia wody, materiałów i energii na jednostkę produktu, jednostkową wartość usługi, statystycznego konsumenta bez pogarszania standardu życia ludności i perspektyw rozwoju gospodarki.

Racjonalne zużycie wody materiałów i energii zawarte w II Polityce Ekologicznej Państwa zakłada do 2010 r.:

- zmniejszenie wodochłonności produkcji o 50 % w stosunku do stanu z 1990 r. (w przeliczeniu na PKB i wartość sprzedaną w przemyśle),
- ograniczenie materiałochłonności produkcji o 50 % w stosunku do stanu z 1990 r. (w przeliczeniu na jednostkę produkcji, PKB i wartość produkcji),
- ograniczenie zużycia energii o 50 % w stosunku do stanu z 1990 r. i 25 % w stosunku do 2000 r. (w przeliczeniu na jednostkę produkcji, PKB i wartość produkcji).

Wskaźniki zużycia wody, materiałochłonności i energochłonności mają być wprowadzone do statystyki publicznej oraz ma być określony sposób i zakres ich wykorzystania w regionalnych i lokalnych programach ochrony środowiska. Jest to temat wymagający wielu uzupełnień na szczeblu centralnym wobec powyższego zostanie on tylko ogólnie przytoczony.

Według ustaleń programów wyższych rządów realizacją celu: Racjonalne zużycie wody, materiałów i energii będzie wymagała takich działań jak:

- wprowadzenie systemu kontroli wodochłonności produkcji, w formie obowiązku rejestracji zużycia

wody do celów przemysłowych i rolniczych, w przeliczeniu na jednostkę produkcji,

- wprowadzenie normatywów zużycia wody w wybranych, szczególnie wodochłonnych procesach produkcyjnych, w oparciu o dane o najlepszych dostępnych technologiach,
- ograniczenie zużycia wody z ujęć podziemnych do celów przemysłowych (poza przemysłem spożywczym, farmaceutycznym i niektórymi specjalnymi działami produkcji,
- stosowanie nowoczesnych technologii i surowców przyjaznych środowisku,
- intensyfikacja stosowania zamkniętych obiegów wody oraz wtórnego wykorzystania mniej zanieczyszczonych ścieków,
- zmniejszenie energochłonności gospodarki poprzez stosowanie energooszczędnych technologii (również z wykorzystaniem kryteriów BAT),
- zmniejszenie materiałochłonności gospodarki poprzez wprowadzanie technologii niskoodpadowych,
- zmniejszenie strat energii w systemach przesyłowych (energetycznych, ciepłych), poprawa parametrów termoizolacyjnych budynków.

Z przedmiotowych działań najbliższe realizacji na terenie gminy Tolkmicko (w niektórych przypadkach już stosowane) wydaje się działanie ostatnie z wyżej wymienionych. Na terenie gminy występuje wiele budynków wybudowanych bez stosowania ochrony termoizolacyjnej (docieplenia) ograniczającej zużycie energii do ich ogrzania. Pozostałe wymagają określenia dodatkowych warunków i kryteriów.

Zapisy powyższego punktu programu zostały wpisane stosownie do wymogów przedstawionych w „Wytocznych sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym”.

III. Działalność człowieka i jej wpływ na jakość środowiska.

1. Wpływ na powietrze atmosferyczne.

Zawarte w tym punkcie informacje charakteryzują źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. W szczególności dotyczą one emisji zanieczyszczeń powstałych w wyniku spalania paliw w celu produkcji energii (głównie ciepłej).

1.1. Uwarunkowania nadrzędne.

Ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza w tym w szczególności z energetycznego spalania paliw mają być realizowane zgodnie z zapisami zawartymi w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zmianami) oraz z punktu widzenia ekonomicznego z zapisu corocznie wydawanych Rozporządzeń Rady Ministrów w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian. Dopuszczalny wpływ źródeł zanieczyszczeń powietrza, w tym z racji zaopatrzenia w energię pochodzącą z energetycznego spalania paliw

określają normy środowiskowe publikowane w formie rozporządzeń.

1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza.

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza gminy Tolkmicko jest energetyczne spalanie paliw, w wyniku którego do powietrza dostają się tlenki węgla, tlenki azotu, dwutlenek siarki i pył (m. in. pył drobny). Do powietrza dostają się zanieczyszczenia pochodzące ze spalania paliw powstające przy wytwarzaniu energii cieplnej dla celów grzewczych komunalnych jak i przemysłowych.

Tabela 3. Parametry głównych źródeł emisji (kotłów i spalanych paliw).

Nr	Lokalizacja Emitora	Moc urządzeń w MW	Typ paliwa	Odbiorcy ciepła
1.	Kotłownia w Tolkmicku ul. Świętojańska	0,9	zrębki drewniane	48 mieszkań w 2 blokach, gimnazjum, ośrodek zdrowia, mieszkania w ośrodku, biblioteka
2.	Kotłownia w Tolkmicku ul. Sportowa 1	0,4	zrębki drewniane	Baza ZGKiM w Likwidacji, szkoła podstawowa przy ul. Szpitalnej
3.	Kotłownia w Suchaczu	0,04	drewno	Ośrodek Zdrowia
4.	Kotłownia w Suchaczu	0,17	drewno	Szkoła Podstawowa
5.	Kotłownia w Pogroździu	0,17	drewno	Szkoła Podstawowa
6.	Kotłownia w Tolkmicku	-	olej opałowy	Dom Pomocy Społecznej
7.	Kotłownia w Łęczu	-	olej opałowy	Szkoła Podstawowa
8.	Kotłownia w Tolkmicku	-	olej opałowy	Budynek Urzędu Miasta i Gminy, oraz budynek Przedszkola
9.	Kotłownia w Tolkmicku	-	olej opałowy	2 budynki mieszkaniowe
10.	Kotłownia w Kadynach	-	olej opałowy	Obiekty Stadniny Koni
11.	Kotłownia w Kadynach	-	olej opałowy	Hotel Kadyny

Kotłownie wymienione w punktach 1-5 tabeli eksploatuje firma Spółka Ciepłownicza Bio-Energia w Tolkmicku. Ilość zużywanego opału w ww. kotłowniach w ciągu roku wynosi odpowiednio: zrębki drewniane - 5500 mp (metrów przestrzennych), drewno - 500 mp. Pozostałe kotłownie eksploatowane są przez różne podmioty.

Jak widać główne skupiska ludności zaopatrywane są z kotłowni zasilanych ekologicznymi paliwami jakimi są drewno i zrębki drewniane. To jest bardzo pozytywny objaw. Wykazane urządzenia ciepłownicze są urządzeniami nowymi nie wymagającymi modernizacji.

Na podstawie danych za spisu powszechnego z 2002 r. fakt korzystania ze zbiorowego centralnego ogrzewania przedstawili mieszkańcy 86 mieszkań z 1730 występujących na terenie gminy (czyli 5 %), z lokalnego centralnego ogrzewania korzysta 1000 mieszkań (57,8 %), pozostałe mieszkania ogrzewane są w inny sposób niż przedstawione (np. piece).

Kolejnymi źródłami zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza są indywidualne źródła ogrzewania w gospodarstwach domowych oraz podmiotów gospodarczych o mniejszych mocach. Te źródła potrafią być uciążliwe szczególnie przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych. Ponadto w paleniskach domowych często proces spalania jest słabo kontrolowany, a czasem spalany opał jest o niskiej wartości energetycznej, spalane są też materiały inne niż opał.

Emisja ze źródeł technologicznych dotyczy w szczególności zakładów produkcji drzewnej, których jest niewiele.

Kolejne źródła zanieczyszczeń powietrza to komunikacja, ale ruch samochodowy nie jest na tyle duży aby twierdzić, że ma znaczny wpływ na jakość powietrza w gminie. Emisja komunikacyjna oddziałuje przede wszystkim w miesiącach letnich. Ruch na linii kolejowej jest ograniczony, co też nie powoduje zagrożeń dla powietrza.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza może następować również z oczyszczalni ścieków, ale jest to obiekt oddalone od zabudowań i ta emisja nie zagraża dla powietrza atmosferycznego w miejscu przebywania ludzi.

1.3. Podsumowanie.

Generalnie sytuacja w zakresie stanu powietrza jest dobra. Dominującymi paliwami stosowanymi do opalania największych kotłów użytkowanych na terenie gminy jest drewno (w tym zrębki drzewne) i olej opałowy. Pozostałe ciepło pozyskiwane jest z małych kotłowni węglowych lub olejowych znajdujących się w indywidualnych mieszkaniach lub budynkach. Takie rozwiązanie pomimo posiadanych wad pozwala na zaoszczędzenie na stratach ciepła przy przesyłce. Niewątpliwie pozostaje do rozwiązania kwestia ogrzewania budynków mieszkalnych przez indywidualnych właścicieli domów i innych podmiotów stosujących węgiel jako paliwo. Użytkownik największych kotłowni produkujących ciepło dla celów mieszkaniowych nie planuje modernizacji kotłowni i sieci przesyłowej w okresie obowiązywania niniejszego programu.

2. Hałas.

Hałas jest specyficznym czynnikiem zanieczyszczającym środowisko, charakteryzującym się mnogością źródeł i powszechnością występowania we wszystkich środowiskach biosfery. Głównym zagrożeniem jest hałas od przemysłu i środków transportu.

Na obszarze gminy podobnie jak i na obszarze województwa do najbardziej uciążliwych źródeł hałasu wpływających na klimat akustyczny należy ruch drogowy. Uciążliwość ta wiąże się z powszechnością jego występowania oraz czasem oddziaływania. Hałas komunikacyjny najbardziej dotyczy ruchu kołowego drogowego. Wzrost ruchu na drogach powoduje, że ulega pogorszeniu klimat akustyczny. Uciążliwość tras komunikacyjnych zależy od: natężenia ruchu, struktury rodzajowej potoku pojazdów, stanu nawierzchni i pojazdów, prędkości jazdy oraz odległości linii zabudowy od jezdni. Przez gminę Tolkmicko nie przebiega ważna regionalna linia drogowa, co nie wpływa w znacznym stopniu na klimat akustyczny rejonu, a szczególnie miasta. Występują natomiast drogi regionalne o mniejszym natężeniu ruchu mogące powodować uciążliwość hałasu.

Hałas przemysłowy mogący występować punktowo, na terenie gminy może mieć zasięg lokalny. Główne źródła hałasu przemysłowego pochodzą z zakładów

drzewnych ze względu na specyficzny charakter pracy (transport, cięcie drewna i praca maszyn).

Na terenie gminy w ostatnich 3 latach nie były wykonywane przez WIOŚ pomiary hałasu przemysłowego w zakładach.

2.1. Podsumowanie.

Hałas jest uciążliwym czynnikiem wpływającym na środowisko. Na terenie gminy ten aspekt środowiska nie powoduje zagrożeń, ale celem poprawy sytuacji, a przynajmniej nie pogarszania jej, zasadne jest prowadzenie pewnych czynności. W celu ochrony przed skutkami emisji hałasu należy przewidywać następujące działania:

- poprawę nawierzchni dróg,
- lokalizację uciążliwych pod względem hałasu zakładów produkcyjnych i usługowych w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej,
- właściwe lokowanie urządzeń emitujących hałas na terenach przemysłowych,
- stosowanie ograniczeń w emisji hałasu,
- ograniczanie emisji hałasu z terenów przemysłowych,
- zapewnienie warunków akustycznych na terenach rekreacyjno-wypoczynkowych.

Na terenie gminy Tolkmicko nie występuje problem z hałasem przemysłowym pochodzącym z zakładów produkcyjnych lub usługowych. Hałas komunikacyjny też nie powinien stwarzać problemu środowiskowego. Należy wierzyć, że po rozwiązaniu ważniejszych kwestii środowiskowych jak chociażby sprawa wybudowania odpowiedniej ilości sieci kanalizacyjnych sprawa ograniczania ewentualnej uciążliwości hałasu komunikacyjnego stanie się tematem podstawowym. Temat został jednak zasygnalizowany do dalszych rozważań w kolejnym programie.

3. Promieniowanie jonizujące i niejonizujące.

3.1. Promieniowanie jonizujące i niejonizujące.

Promieniowanie jonizujące pochodzi poza źródłami naturalnymi z aparatury rentgenowskiej, urządzeń stosowanych w diagnostyce (źródła zamknięte) czy też w ramach działań medycyny nuklearnej i pracowni naukowych zajmujących się materiałami izotopowymi (źródła otwarte). Rejestr źródeł promieniowania jonizującego prowadzi Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olsztynie. Z ww. danych wynika, że na terenie gminy Tolkmicko nie ma źródła promieniowania jonizującego. (Dane z Programu ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego – diagnoza).

Jeśli chodzi o promieniowanie niejonizujące jest ono związane w szczególności z oddziaływaniem elektromagnetycznym. Do podstawowych źródeł pól elektromagnetycznych należą: przewody linii wysokiego napięcia prądu zmiennego, stacje transformatorowe i urządzenia zasilane prądem zmiennym, anteny stacji bazowych telefonii komórkowej oraz sprzęt gospodarstwa domowego zasilany prądem zmiennym o częstotliwości 50/60 Hz.

Najsilniejszym oddziaływaniem charakteryzują się linie elektroenergetyczne wysokich napięć. Występowanie takich linii wymaga wyznaczenia stref ochronnych o określonych rygorach w zależności od natężenia pola elektrycznego. Pod liniami elektroenergetycznymi o napięciu od 110-400 kV może występować jedynie strefa

ochronna drugiego stopnia z zakazem lokalizacji budynków mieszkalnych. Aktualnie przez teren południowej części gminy przebiega linia elektroenergetyczna o napięciu 110 kV wprowadzona o GPZ Pogrodzie oraz lokalne stacje transformatorowe.

Źródłem promieniowania niejonizującego są stacje bazowe telefonii komórkowych i systemów przywoławczych pokrywających coraz gęstszą siecią obszary skupisk ludności. Źródłem promieniowania elektromagnetycznego w stacjach bazowych są anteny sektorowe rozsiewawcze i paraboliczne anteny linii radiowych. Odpowiednia wysokość masztu anteny oraz dobór właściwych parametrów pracy stacji bazowych powoduje, że nie wywierają one negatywnego wpływu na ludzi. Ale zawsze mogą się zdarzyć jakieś anomalie lub awarie. Na terenie gminy występuje 5 anten stacji telefonii komórkowych.

Dlatego wskazane jest jednak instalowanie anten z dala od zabudowań mieszkalnych.

3.2. Podsumowanie.

Na terenie gminy nie ma źródła emisji promieniowania jonizującego.

Źródła promieniowania niejonizującego na terenie gminy to przede wszystkim linia wysokiego napięcia 110 kV, anteny telefonii komórkowej oraz lokalne stacje transformatorowe. Jednakże przy prawidłowym użytkowaniu urządzenia te nie powinny wpływać negatywnie na środowisko naturalne w znacznym stopniu.

4. Gospodarka odpadami.

Gospodarka odpadami na terenie gminy została przedstawiona w Gminnym planie gospodarki odpadami. Poniżej przedstawiono ogólny opis tego komponentu środowiska.

4.1. Odpady komunalne.

Gminę Tolkmicko zamieszkuje 6639 mieszkańców, a ilość wytwarzanych odpadów komunalnych jest określana jako ok. 1200 Mg rocznie.

Sprawa postępowania z odpadami komunalnymi na terenie gminy została ujęta w uchwale Nr XV/107/04 Rady Miejskiej Tolkmicko z dnia 28 stycznia 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Tolkmicko.

Uchwała ustala zasady utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Tolkmicko. Określone zostały tam wymagania w zakresie utrzymania porządku i czystości na nieruchomościach oraz terenach użytku publicznego, zasady i częstotliwość usuwania odpadów komunalnych z nieruchomości (minimalnie 1 raz w miesiącu), urządzenia przeznaczone do gromadzenia odpadów oraz kwestie dokumentowania i egzekwowania potwierdzenia usług w zakresie gospodarowania odpadami.

Obecnie na terenie gminy nie ma czynnego składowiska do przyjmowania odpadów. Obiekt gminny eksploatowany do połowy 2003 r. położony w m. Nowinka został zamknięty ponieważ nie nadawał się do dalszej eksploatacji ani do dostosowania do obowiązujących wymogów. Składowisko wymaga przeprowadzenia technicznego sposobu zamknięcia.

Usługi wywozu odpadów komunalnych na terenie gminy świadczy 1 podmiot zewnętrzny - Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania z Elbląga, które wywozi

odpady na składowiska w Elblągu i Braniewie. Każdy mieszkaniec i podmiot gospodarczy o ile tylko chce może korzystać z usług zorganizowanego odbioru odpadów komunalnych. W zorganizowanym odbiorze odpadów komunalnych uczestniczy 92 % mieszkańców.

Selektywna zbiórka poszczególnych rodzajów odpadów na terenie gminy została wprowadzona poprzez pojemnikową zbiórkę szkła, makulatury i tworzyw sztucznych. W 2004 roku zostało ustawionych w Tolkmicku 5 zestawów pojemników do selektywnej zbiórki odpadów. Na terenie gminy obecnie nie jest prowadzony proces unieszkodliwiania i odzysku odpadów komunalnych.

Wobec braku własnego składowiska odpadów, które spełniałoby wymagania stawiane w przepisach prawa Gmina zamierza w najbliższych latach (2005-2007) prowadzić gospodarkę odpadami samodzielnie korzystając z usług firmy zewnętrznej. Taki stan nie musi trwać wiecznie i w pewnym momencie można przystąpić do związku gmin i wspólnie rozwiązywać problemy gospodarki odpadami.

4.2. Odpady niebezpieczne.

Odpady niebezpieczne występują w strumieniu odpadów komunalnych i niekomunalnych (przemysłowych). Ze strumienia odpadów przemysłowych odpady są zazwyczaj selektywnie zbierane i przekazywane do unieszkodliwiania lub odzysku do uprawnionych podmiotów. Trzeba jeszcze wprowadzić selektywną zbiórkę odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.

4.3. Odpady przemysłowe.

Na terenie gminy nie występują duże zakłady produkcyjne co skutkuje niezbyt dużą ilością wytwarzanych odpadów pozakomunalnych z działalności gospodarczej. Jednakże z racji słabo rozwiniętego systemu zgłaszania odpowiednim organom faktu wytwarzania odpadów z sektora gospodarczego brak jest pełnych danych o ilości wytwarzanych odpadów w istniejących podmiotach. Za gospodarowanie odpadami z działalności gospodarczej odpowiadają ich wytwórcy czyli przedsiębiorcy. Brak jest zgłoszenia ewidentnych nieprawidłowości w zakresie gospodarowania tego rodzaju odpadami.

4.4. Podsumowanie.

Sytuacja w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy wymaga drobnych zmian. Wymagane jest przeprowadzenie procesu technicznego zamknięcia gminnego składowiska odpadów w m. Nowinka. Gmina zamierza prowadzić gospodarkę odpadami komunalnymi w oparciu o podmiot zewnętrzny wywozący odpady na składowisko poza terenem gminy. Selektywna zbiórka odpadów została pilotażowo wprowadzona na terenie m. Tolkmicka i wymaga rozszerzenia jej zasięgu. W zakresie gospodarki odpadami przemysłowymi wskazane jest doprowadzenie do przekazywania do wojewódzkiej bazy danych informacji o ilości wytwarzanych odpadów na terenie gminy.

Odpady niebezpieczne wymagają eliminowania w szczególności ze strumienia odpadów komunalnych.

Działania do wykonania w latach 2005-2007 i latach późniejszych zostały przedstawione w planie gospodarki odpadami miasta i gminy Tolkmicko.

5. Gospodarka wodna i ściekowa.

5.1. Gospodarka wodna.

W zakresie ogólnie pojętej gospodarki wodnej według danych Programu Wojewódzkiego na terenie województwa nie występuje na większą skalę deficyt wody ani zagrożenie pustynnienia obszarów rolnych.

Źródłem poboru wody do celów komunalnych i przemysłowych na terenie gminy są wody podziemne. Pobór wód dla celów komunalnych odbywa się z 4 głównych ujęć zlokalizowanych w miejscowościach: Tolkmicko, Pagórki, Przybyłowo, Chojnowo. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 53,5 km, a przylączy 22,1 km. Średni poziom zwodociągowania gminy w roku 2004 wynosił 11,4 km/1000 mieszkańców.

Według danych spisu powszechnego z 2002 r. w gminie Tolkmicko z wodociągu (sieciowego lub lokalnego) korzysta 98,4 % mieszkańców (miasto - 99,9 %, teren wiejski - 97,3 %). Z wodociągu sieciowego korzysta 89,5 % ogółu mieszkańców.

Tabela 4. Lokalizacja komunalnych ujęć wody na terenie gminy Tolkmicko.

Lp.	Lokalizacja (oznaczenie ujęcia)	Głębokość otworu (m p.p.t.)	Wydajność ujęcia (m ³ /h)	Pobór wody (tys. m ³ /rok)	Uzdatnia nie wody
1.	Tolkmicko	Nr 1 - 40,0 m Nr 2 - 42,0 m	50 40	142,9	Tak
2.	Pagórki	Nr 1- 4 76-111 m Nr 5 - 172 m	łącznie 187,5	216,4	Tak
3.	Przybyłowo	Nr 1 - 53,0 m Nr 2 - 55,5 m	10 10	2,6	Tak
4.	Chojnowo	Nr 1 - 108,0 m	10	4,2	Tak

Oznaczenia studni tylko na potrzeby danej tabeli.

Z ujęcia w Tolkmicku woda dostarczana jest do miejscowości: Tolkmicko, Janówek, Kikoły (Lipnik) i Kadyny. Ujęcia w Przybyłowie i Chojnowie zaopatrują w wodę odpowiednio tylko te miejscowości. Wyżej wymienione 3 ujęcia eksploatuje Zakład Gospodarki Wodno-Ściekowej w Tolkmicku.

Z ujęcia w Pagórkach woda dostarczana jest do miejscowości: Pagórki, Łęcze, Kamionek Wielki, Nadbrzeże, Połoniny, Bogdaniec, Suchacz, Pęklewo, Pogrodzie, Wodynia oraz dodatkowo do miejscowości w gminie Milejewo. Ujęcie eksploatuje Elbląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.

Według ustaleń „Koncepcji techniczno-ekonomicznej gospodarki ściekowej dla gminy Tolkmicko” stopień wykorzystania zdolności produkcyjnej wody wynosi 74 %. Stan techniczny sieci wodociągowych na terenie gminy jest zróżnicowany, wynikający z różnych okresów budowy i eksploatacji sieci.

Istnieją też ujęcia wody w leśniczówkach w Brzezinach i Suchacz, domu opieki w Rangórach oraz w zakładzie Lannen Polska w Tolkmicku. Ujęcie wody w zakładzie współpracuje z siecią wodociągową miejską.

W miejscowościach takich jak: Nowinka, Wysoki Bór, Rangóry, Ostrogóra, Święty Kamień i Brzezina występują studnie kopane.

Do realizacji w najbliższym czasie pozostaje wodociąg do miejscowości Brzezina (2006 r.). W dalszej kolejności ma być wykonany wodociąg do m. Nowinka (raczej po 2007 r.). Pozostałe miejscowości posiadają przy znacznym oddaleniu od sieci wodociągowej małą liczbę mieszkańców.

5.2. Gospodarka ściekowa.

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosi 8,7 km. Według danych ze spisu powszechnego (z roku 2002) z 1730 mieszkań na terenie gminy 1550 (89,6 %) deklarowało posiadanie podłączenia do kanalizacji, w tym 873 do sieci kanalizacyjnej (50,5 %), a 677 do urządzenia lokalnego (zbiornik bezodpływowy). Na terenie miasta z podłączenia do kanalizacji korzysta 96,7 % mieszkańców, na terenie wiejskim gminy zaś 84,1 % mieszkańców (z tym, że na potrzeby spisu powszechnego za budynek podłączony do kanalizacji uznano również budynek podłączony do bezodpływowych zbiorników nieczystości ciekłych). Pozostałe mieszkania nie posiadają rozwiązanej kwestii zagospodarowania ścieków lub nie przedstawiły właściwych danych do spisu powszechnego.

Zgodnie z posiadanym przez Gminę opracowaniem pt. "Koncepcja techniczno-ekonomiczna gospodarki ściekowej dla gminy „Tolkmicko” kanalizację sanitarną posiadają miejscowości: Tolkmicko, Janówek, Lipnik, Kadyny (podłączenie do oczyszczalni w Tolkmicku). Miejscowości takie jak: Bogdaniec, Kamionek Wielki, Rangóry, Pagórki, Połoniny, Wodynia posiadają lokalne sieci kanalizacji z podłączeniem do zbiornika bezodpływowego lub lokalnej nie spełniającej wymogów oczyszczalni ścieków.

W pozostałych miejscowościach występują szczątkowe, lokalne odcinki sieci sanitarnej nie istotne z punktu widzenia możliwości wykorzystania do koncepcji gospodarki ściekowej gminy Tolkmicko. Ścieki z tych miejscowości magazynowane są w przydomowych zbiornikach bezodpływowych (często nielegalnie przelewowych i nieszczelnych ze względu na ich stan techniczny) lub odpływają bez oczyszczania do urządzeń melioracyjnych lub bezpośrednio do wód powierzchniowych.

Zasadnicza ilość ścieków komunalnych na terenie gminy jest oczyszczana w oczyszczalni w Tolkmicku. Oczyszczalnia przyjmuje ścieki z Tolkmicka, Kadyn, Lipnika i Janówka. W 2004 r. oczyszczalnia ta przyjęła 265,1 tys. m³. Oczyszczalnia posiada jeszcze zdolność hydrauliczną przyjęcia większej ilości ścieków (praktycznie z całej gminy).

Na terenie gminy oczyszczalnie ścieków komunalnych występują:

- w Tolkmicku miejska oczyszczalnia wybudowana w 1994 r., eksploatowana jest przez Zakład Gospodarki Wodno-Ściekowej w Tolkmicku. Jest to mechaniczno-biologiczno-chemiczna oczyszczalnia o możliwości oczyszczania średnio 1500 m³ na dobę. Oczyszczone ścieki za pośrednictwem rurociągu o długości 685 m odprowadzane są do ujściowego odcinka rzeki Grabianki wpadającej do Zalewu Wiślanego. Ilość ścieków oczyszczanych w ciągu doby w 2004 r. wyniosła średnio ok. 726 m³. W czasie kontroli przeprowadzonej przez WIOŚ w Olsztynie, Delegatura w Elblągu w październiku 2004 r. ilość ścieków dobowo w okresie jesiennym wyniosła 1472 m³. Ładunek dobowy wprowadzany w ściekach do odbiornika na podstawie ww. kontroli wynosi odpowiednio [w kg /dobę]: ChZT - 672,042; BZT5 - 303,968; zawiesina ogólna - 160,448; Nog - 11,761; Pog. - 1,884, N-NH₄ - 0,751, N-NO₂ - 0,026; N-NO₂ - 0,294. Kontrola przeprowadzona w 2004 r. przez WIOŚ, wykazała przekroczenia wartości określonych w pozwoleniu: ChZT - 561,642; BZT5 -

281,888; zawiesina ogólna - 123,648. Po wykonaniu prac technologicznych i przeprowadzeniu badań w listopadzie 2004 r. przekroczeń nie stwierdzono (przy ilości ścieków – 800m³/dobę).

Mankamentem pracy oczyszczalni jest dopływ ścieków z zakładu przetwórstwa warzyw z Tolkmicka co powoduje okresowe zaburzenia pracy oczyszczalni. Największe obciążenie oczyszczalni, zarówno ilościowe jak i ładunkiem, występuje w sezonie letnim, w okresie przetwórstwa warzyw. Szacuje się, że ścieki przemysłowe z zakładu przetwórstwa warzyw stanowią 1/3 ścieków oczyszczanych w ciągu roku przez oczyszczalnię.

Zagospodarowanie osadów ściekowych następuje poprzez hydrofilowe unieszkodliwianie na lagunie przy oczyszczalni.

Od czerwca 2003 r. do sierpnia 2004 r. trwała przebudowa i rozbudowa oczyszczalni w wyniku której wyodrębniono komorę denitryfikacji i dwie boczne komory nityfikacji wraz z budową rurociągu odprowadzającego ścieki oczyszczone do rzeki Grabianki. W 2004 r. wykonano m. in. przebudowę reaktorów sekwencyjnych SBR na reaktory przepływowe, przebudowano część mechaniczną oczyszczalni i wyłączono stawy glonowo-rybne nie spełniające swojego pierwotnego zadania (doczyszczanie ścieków);

- w Kamionku Wielkim (Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy), mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia o przepustowości 21,6 m³/dobę, ilości przyjmowanych ścieków ok. 16,4 m³, ścieki oczyszczone odprowadzane są bezpośrednio do rzeki Kamionki. W trakcie kontroli WIOŚ w 2004 r. stwierdzono niewielkie przekroczenia wskaźników [w kg/dobę] zawiesiny ogólnej - 0,59 i Nog - 0691. Stan techniczny oczyszczalni, a szczególnie jej przestarzałe wyposażenie uniemożliwiają oczyszczanie ścieków do stopnia wymaganego obowiązującymi przepisami, a co za tym idzie uzyskania pozwolenia na odprowadzanie ścieków oczyszczonych. Dotychczasowe pozwolenie utraciło swoją ważność. Nie ma również technicznego uzasadnienia do modernizacji istniejącej oczyszczalni, która nie zapewnia odbioru wszystkich ścieków z tej miejscowości.

Ponadto występują stare oczyszczalnie w Pagórkach i Pogrodziu nie spełniające wymogów, nie mające znaczenia w budowanym zintegrowanym systemie gospodarki ściekowej.

Długość sieci deszczowej jest nieustalona. Wiadomo, że kanalizacja deszczowa występuje na terenie miejscowości: Tolkmicko, Kadyny i Suchacz.

Na terenie gminy aktualnie występują hodowlane stawy rybne w Janówku mogące wносить dodatkowe ładunki zanieczyszczeń do wód powierzchniowych.

Jako zadania do realizacji w najbliższym czasie pozostaje rozbudowa sieci kanalizacyjnej o miejscowości pozbawione takiej infrastruktury. Kolejnymi miejscowościami które będą podłączone do sieci kanalizacyjnej są: Pęklewo, Suchacz, Bagdaniec, Połoniny, Nadbrzeże i Kamionek Wielki. Ten kierunek prowadzenia kanalizacji wynika w sposób oczywisty z ochrony wód Zalewu Wiślanego. W dalszej kolejności sieć kanalizacyjna będzie budowana w miejscowościach położonych w oddaleniu od ww. akwenu. Kolejne miejscowości podłączane do sieci kanalizacji to Łęcze, Pagórki (w południowo-zachodniej części gminy) oraz

Nowinka, Pogrodzie, Chojnowo i Wodynia (we wschodniej części gminy). Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy odbywać się będzie w ramach zintegrowanego systemu kanalizacji. W ramach przeprowadzonej analizy w opracowaniu pt. „Koncepcja techniczno-ekonomiczna gospodarki ściekowej dla gminy Tolkmicko – Studium wykonalności” przyjęto wariant rozbudowy sieci kanalizacji z odprowadzaniem ścieków do jednej głównej oczyszczalni ścieków w Tolkmicku. Za wyborem takiej koncepcji przemawiały względy ekonomiczne budowy. Za takim wyborem powinny też przemawiać względy eksploatacyjne. Taniej jest eksploatować jedną większą oczyszczalnię niż kilka mniejszych (m. in. zwielokrotnione koszty badań ścieków, uzyskiwania pozwoleń). Dla niektórych miejscowości o znacznym oddaleniu i małej liczbie mieszkańców przewidziano wywóz nieczystości płynnych lub budowę lokalnych oczyszczalni. Są to m. in. miejscowości: Przybyłowo, Brzezina, Rangóry, Ostrogóra, Wysoki Bór, Święty Kamień. Niewykluczone jest po analizie na etapie rozbudowy lub w późniejszym okresie przyjęcie rozwiązania polegającego na podłączeniu tych miejscowości do sieci kanalizacji gminnej.

Tabela 5. Wykaz ilości mieszkańców korzystających z wodociągu i kanalizacji (2004 rok).

Lp.	Nazwa miejscowości	% ludności korzystającej z :			
		Ogółem	Wodociągu centralnego	Sieci kanalizacji sanitarnej	Zbiornika bezodpływowego
1.	Tolkmicko	2798	100	100	0
2.	Janówek	84	100	100	0
3.	Kikoły	60	100	100	0
4.	Kadyny	594	100	100	0
5.	Pęklewo	73	100	0	100
6.	Suchacz	564	100	0	100
7.	Połoniny	16	100	0	100
8.	Bogdaniec	78	100	0	100
9.	Nadbrzeże	99	100	0	100
10.	Kamionek Wielki	399	100	20	80
11.	Łęcze	503	100	0	100
12.	Pagórki	260	100	0	100
13.	Przybyłowo	76	100	0	100
14.	Brzezina	50	0	0	100
15.	Pogrodzie	605	100	0	100
16.	Wodynia	56	100	0	100
17.	Chojnowo	229	100	0	100
18.	Nowinka	33	0	0	100
19.	Święty Kamień	6	0	0	100
20.	Ostrogóra	3	0	0	100
21.	Rangóry	36	0	0	100
22.	Wysoki Bór	15	0	0	100
	Razem	6637	6494	3616	3021

5.3. Podsumowanie.

Woda do celów konsumpcyjnych na terenie gminy pobierana jest z czterech zasadniczych ujęć wody. Zasoby wód w dostępnych ujęciach studziennych przewyższają obecnie zużycie wody w gminie. Stopień zwodociągowania gminy nie jest jeszcze pełny (98,4 %), kilka małych miejscowości pozbawionych jest dostaw wody z wodociągu gminnego. Niedobłą tendencją z punktu widzenia ochrony środowiska jest występowanie wodociągów bez budowy sieci kanalizacyjnej, ale układ ten na terenie gminy w najbliższych latach ulegnie zmianie. Wybudowane zostaną sieci wodociągu do miejscowości Brzezina i Nowinka.

System kanalizacyjny na terenie gminy wymaga znacznej poprawy. Stopień podłączenia do sieci kanalizacyjnej wynosi ok. 50 % (liczby mieszkańców). Ścieki z terenu gminy oczyszczane są zasadniczo w

gminnej oczyszczalni w Tolkmicku. Do tej oczyszczalni podłączone są 4 miejscowości. Kilka miejscowości posiada lokalne sieci kanalizacyjne podłączone do starych oczyszczalni nie spełniających wymogów ochrony środowiska, których modernizacja nie jest uzasadniona ekonomicznie. Część z ww. sieci podłączonych jest do zbiorników bezodpływowych. Stan tych sieci jest różny. Niektóre odcinki będą wymagały wymiany podczas podłączania miejscowości do gminnej oczyszczalni ścieków w Tolkmicku. Gminna oczyszczalnia ścieków w Tolkmicku jest w stanie przyjąć ścieki z podłączanych miejscowości bez potrzeby jej rozbudowy. Pewien kłopot eksploatacyjny na oczyszczalni sprawia nierównomierny dopływ ścieków z kampanijnej pracy zakładu przetwórstwa warzyw.

Do wykonania w najbliższym czasie (do 2007 r.) jest doprowadzenie sieci kanalizacyjnej do kolejnych miejscowości gminy, w pierwszej kolejności położonych nad Zalewem Wiślanym. Gmina posiada dokumentację dotyczącą budowy sieci kanalizacyjnej w ramach zintegrowanego systemu kanalizacji.

Sieć kanalizacji deszczowej też będzie wymagała w szczególności zinwentaryzowania celem podjęcia decyzji o ewentualnej rozbudowie. Decydując się na rozbudowę takiej sieci należy mieć na względzie fakt, że za wody deszczowe odprowadzane siecią kanalizacji deszczowej gmina ponosić będzie opłaty z tytułu korzystania ze środowiska.

6. Poważne awarie.

Na terenie gminy nie ma zakładów chemicznych produkujących substancje i preparaty chemiczne w myśl ustawy o preparatach i substancjach chemicznych oraz instalacji przemysłowych mogących stwarzać zagrożenie poważną awarią. Jako „poważną awarię” należy rozumieć takie zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Rejestr potencjalnych sprawców poważnych awarii prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, ale jak już wspomniano na terenie gminy nie ma takich podmiotów.

Występuje natomiast podmiot - Lannen Polska w Tolkmicku, który ze względu na posiadaną ilość amoniaku może być powodem wystąpienia awarii, ale nie kwalifikującej do poważnej awarii.

7. Inne aspekty ochrony środowiska.

Na terenie gminy nie wyspecyfikowano źródeł znacznych drgań.

Teren gminy jest terenem rolniczym i wskazane jest tu przedstawić wymogi jakie czekają rolników w zakresie związanym z ochroną środowiska dotyczące posiadania szczelnych zbiorników na nawozy płynne (gnojowica i gnojówka) i budowy płyt gnojowych. Zgodnie z ustawą o nawozach i nawożeniu:

- naturalne nawozy płynne (gnojowica i gnojówka) powinny być gromadzone w szczelnych zbiornikach o pojemności umożliwiającej 4-miesięczne przetrzymanie,
- nawozy naturalne w postaci stałej (np. obornik) powinny być przechowywane w pomieszczeniach inwentarskich lub na nieprzepuszczalnych płytach,

zabezpieczonych przed przenikaniem do gruntu oraz posiadających instalację odprowadzającą wyciek do szczelnych zbiorników (płyty mają być zastosowane do 24.10.2008 r.).

Montaż płyt może być narzucony poza ww. przepisem kwestią otrzymania dopłat rolniczych. O ile nie zmienią się przepisy sprawa budowy płyt gnojowych nabierze znaczenia i tempa na przełomie 2007/2008 r.

Ponadto zasadne jest rozpowszechnianie wśród rolników zasad dobrej praktyki rolniczej, bez której nie można się obyć na terenach bogatych w wody z jakimi mamy do czynienia na terenie gminy Tolkmicko.

8. Współpraca w związkach celowych i innych na potrzeby ochrony środowiska.

Gmina Tolkmicko nie uczestniczy celowych związkach gmin do spraw rozwiązywania problemów ochrony środowiska.

IV. Edukacja ekologiczna społeczeństwa.

Szeroko pojęta edukacja ekologiczna, obejmująca wszystkich ludzi bez wyjątku – poczynając od najmłodszych a kończąc na najstarszych służy zrozumieniu wpływu działalności człowieka na przyrodę i środowisko. Bez edukacji ekologicznej nie da się przeprowadzać zmian w środowisku naturalnym zmierzających do poprawy zrównoważonego rozwoju. Edukacja ekologiczna staje się istotnym elementem edukacji obywatelskiej, służącej wykształceniu społeczeństwa, które powinno umieć oceniać stan bezpieczeństwa ekologicznego i uczestniczącego w podejmowaniu decyzji wpływających na jakość życia.

Edukacja ekologiczna w szczególności rozwija się w szkołach i przedszkolach. Są to doskonałe miejsca do prowadzenia edukacji ekologicznej tej grupy wiekowej mieszkańców gminy.

Ważne jest jednak włączanie w zdobywanie wiedzy ekologicznej i przyjmowanie dobrych nawyków przez osoby dorosłe.

I tu jest rola dla samorządów lokalnych aby poza działaniami inwestycyjnymi prowadzić akcje edukacyjne kierowane do dorosłych obywateli. Bardzo ważna jest edukacja polskiego rolnictwa i wsi ponieważ tam trzeba wiele zrobić by zmienić niektóre zachowania ludzi („brak” wytwarzania odpadów, sposób magazynowania obornika czy sposób postępowania z gnojowicą i gnojówką czy padłymi sztukami zwierząt).

Na terenie gminy edukacja ekologiczna jest prowadzona przede wszystkim w placówkach oświatowych czyli w szkołach podstawowych i gimnazjum. Dzieci i młodzież uczestniczą w rozmaitych formach edukacji ekologicznej prowadzonej w ramach akcji typu sprzątanie świata.

Wskazane jest rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży oraz objęcie różnymi formami edukacji dorosłej ludności gminy.

V. SYNTEZA - ZASOBY I STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO PROBLEMY ORAZ CELE DO REALIZACJI.

Na podstawie zebranych informacji i po przeprowadzeniu ich analizy dla poszczególnych komponentów środowiska przedstawiono problemy ekologiczne jakie występują na terenie gminy z podaniem celów jakie powinny być postawione dla poprawy sytuacji.

Tabela 5. Stan środowiska, problemy ekologiczne i cele do realizacji.

	Główne problemy	Cele
I. Zasoby i stan środowiska przyrodniczego		
1. Krajobraz i przyroda		
	- poziom zmian na terenach bardzo atrakcyjnych dla turystyki i rekreacji w rejonie miejscowości turystycznych, - zagrożenia dla cennych walorów krajobrazowych	- zachowanie obecnych walorów krajobrazowych gminy
2. Szata roślinna		
	- zagrożenia dla unikalnych roślin występujących w rejonach działalności człowieka, szczególnie rekreacyjnej	- zachowanie unikatowych roślin występujących na terenie gminy
3. Świat zwierząt		
	- zagrożeniem poprzez ingerencję człowieka w istniejące formy ochrony zwierząt	- zachowanie aktualnych form ochrony terenów występowania zwierząt
4. Lasy		
	- mała lesistość terenu, niższa od średniej dla województwa - zagrożenie dla istniejących lasów	- zwiększenie lesistości - ochrona i monitoring lasów
5. Powietrze atmosferyczne – brak problemów		
6. Gleby		
	- nie zadawalająca jakość gleb - zakwaszenie	- podniesienie jakości gleb ze względu na zakwaszenie
7. Kopaliny		
	- możliwość degradacji terenów pokopalnianych	- dobry stan terenów pokopalnianych
8. Wody powierzchniowe		
	- zagrożenia dla wód ze strony ścieków - zagrożenie powodziowe części terenów gminy	- dobra jakość wód powierzchniowych - dobra ochrona przeciwpowodziowa narażonych terenów gminy
9. Wody podziemne		
	- chemizacja rolnictwa i leśnictwa, - niedostateczny zasób systemów kanalizacyjnych,	- wysoka jakość wód podziemnych
10. Odnawialne źródła energii – brak problemu		
11. Inne aspekty - brak problemu		
12. Racjonalizacja zużycia wody, materiałów i energii		
	- straty energii w systemach ciepłych, nie najwyższe parametry termoizolacyjne budynków.	- niskie straty energii w systemach ciepłych, poprawa parametrów termoizolacyjnych budynków (np. docieplanie).
II. Działalność człowieka i jej wpływ na jakość środowiska.		
1. Powietrze atmosferyczne		
	- okresowe i miejscowe występowanie podwyższonej emisji zanieczyszczeń,	- niska emisja zanieczyszczeń do powietrza.
2. Hałas – brak problemu		
3. Promieniowanie jonizujące i niejonizujące – brak problemu		
4. Gospodarka odpadami - Opisano w Planie gospodarki odpadami Miasta i Gminy Tolkmicko.		
5. Gospodarka wodno-ściekowa		
	- niepełny stopień zwodociągowania gminy z ujęć monitorowanych, - zbyt mały stopień skanalizowania gminy	- wysoki stopień zwodociągowania terenu gminy z ujęć monitorowanych ograniczających możliwość zanieczyszczenia złóż wodnych - wysoki stopień skanalizowania miejscowości i miejsc nie objętych taką metodą odbioru ścieków
6. Poważne awarie – brak problemu		
7. Inne aspekty środowiska – brak problemu		
III. Edukacja ekologiczna		
	- mały zakres edukacji i wiedzy ekologicznej	- rozwinięty system edukacji i przekazywania wiedzy ekologicznej

VI. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ.

Harmonogram realizacji zadań przedstawiono w tabeli nr 6.

Tabela 6. Harmonogram realizacji celów i zadań.

I. OCHRONA I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH				
1. OCHRONA RÓZNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZOWEJ GMINY 1.1. Krajobraz i przyroda. 1.2. Szata roślinna 1.3. Świat zwierząt				
cele	Zadania	termin realizacji	instytucje odpowiedzialne	Źródła finansowania
- zachowanie obecnych	zadania własne: - planowanie rozwoju turystyki i rekreacji z	zadanie ciągłe	samorząd gminy	budżet gminy

walorów krajobrazowych gminy	uwzględnieniem zachowania walorów krajobrazowych	2004-2007		
- zachowanie unikatowych roślin występujących na terenie gminy	- wdrożenie skutecznych narzędzi (w szczególności planistycznych) dla ochrony różnorodności,	zadanie ciągłe	samorząd gminy	budżet gminy
- zachowanie aktualnych form ochrony terenów występowania zwierząt	- wspieranie rolnictwa ekologicznego jako formy gospodarowania nie naruszającej równowagi przyrodniczej.	zadanie ciągłe	samorząd gminy	budżet gminy
	- ochrona planistyczna terenów o unikatowych roślinach	zadanie ciągłe	samorząd gminy	budżet gminy
	- ochrona planistyczna terenów chronionych występowania unikatowych zwierząt	zadanie ciągłe	samorząd gminy	budżet gminy
1.4. Lasy				
- zwiększenie lesistości	zadanie własne: - wyznaczenie granic rolno-leśnych w planach zagospodarowania przestrzennego	2004-2006	samorząd gminy	budżet gminy
- ochrona i monitoring lasów	zadania koordynowane: - przeprowadzenie działań formalnoprawnych pod potrzeby zalesień	2004-2006	Starosta	budżet Starosty budżet Państwa, Fund. Ochrony Grunt. Rolnych
	- opracowanie dokumentacji glebowo-siedliskowej i urzędzeniowej	2004-2006	Lasy Państwowe, Starosta	budżet Lasów Państw., budżet Państwa i Starosty
	- zalesianie terenów	2004-2007	Lasy Państwowe, właściciele, gruntów	budżet Lasów Państw., środki właścicieli gruntów
	- monitoring stanu lasów	zadanie ciągłe	Lasy Państwowe	budżet Państwa i Lasów Państw,
1.5. Powietrze atmosferyczne – brak potrzeby działań.				
1.6. Gleby				
- podniesienie rolniczej przydatności gleb ze względu na zakwaszenie	Zadania koordynowane: - działania zmierzające do zmniejszenia zakwaszenia gleb	zadanie ciągłe	Wojewoda, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, właściciele gruntów	budżet Wojewody, ODR, właściciele gruntów
	- prowadzenie oceny jakości gleb i ziemi oraz monitoringu dokonujących się zmian	zadanie ciągłe	Starosta, Stacja Chemiczno-Rolnicza	budżet Starosty
1.7. Kopaliny				
- dobry stan terenów pokopalnianych	zadania własne: - monitoring terenów pokopalnianych,	zadanie ciągłe	samorząd gminy	budżet gminy
	zadania koordynowane: - sukcesywna rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	zadanie ciągłe	Starosta, użytkownicy złóż	środki użytkowników, budżet Starosty
1.8. Wody powierzchniowe				
- dobra jakość wód powierzchniowych	zadania własne: - eliminacja wprowadzania zanieczyszczeń do wód poprzez budowę sieci kanalizacyjnych	zadanie ciągłe	samorząd gminy	budżet gminy
- dobra ochrona przed powodzią	- występowanie o pomoc w zabezpieczeniu przeciwpowodziowym	zadanie ciągłe	samorząd gminy	budżet gminy
1.9. Wody podziemne				
- wysoka jakość wód podziemnych	zadanie własne: - wysoki stopień skanalizowania gminy,	zadanie ciągłe	samorząd gminy	budżet gminy
	zadania koordynowane: - ograniczenie zagrożeń ze strony rolnictwa i leśnictwa,	zadanie ciągłe	Lasy Państwowe, rolnicy	budżet Lasów Państw., środki użytkowników

				gruntów
1.10. Odnawialne źródła energii – brak potrzeby działań.				
1.11. Inne aspekty – brak potrzeby działań.				
1.12. Racjonalizacja zużycia wody, materiałów i energii				
<p>- zmniejszenie wodochłonności, ograniczenie materiałochłonności i ograniczenie zużycia energii.</p> <p>- niskie straty energii w systemach ciepłych, poprawa parametrów termoizolacyjnych budynków (np. docieplanie).</p>	<p>zadanie własne:</p> <p>- zmniejszenie strat energii w systemach przesyłowych (energetycznych, ciepłych), poprawa parametrów termoizolacyjnych budynków (np. docieplanie, wymiana okien) należących do gminy.</p>	zadanie ciągłe	samorząd gminy	budżet gminy
	<p>zadania koordynowane:</p> <p>- uruchomienie programów oszczędzania wody w systemach zaopatrzenia w wodę w porozumieniu z podmiotami dostarczającymi wodę,</p>	zadanie ciągłe	podmioty gospodarcze, mieszkańcy, podmioty dostarczające wodę	środki podmiotów i mieszkańców
	<p>- ograniczenie zużycia wody do celów przemysłowych (poza przemysłem spożywczym i niektórymi specjalnymi działami produkcji),</p>	zadanie ciągłe	podmioty gospodarcze	budżety podmiotów
	<p>- zmniejszenie energochłonności i odpadowości produkcji poprzez zastosowanie technologii spełniających wymogi BAT,</p>	zadanie ciągłe	podmioty gospodarcze, Urząd statystyczny	budżety podmiotów
	<p>- zmniejszenie strat energii w systemach przesyłowych (energetycznych, ciepłych), poprawa parametrów termoizolacyjnych budynków (np. docieplanie, wymiana okien).</p>	zadanie ciągłe	podmioty gospodarcze, administratorzy linii przesyłowych	budżety podmiotów i administratorów
II. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA I JEJ WPŁYW NA JAKOŚĆ ŚRODOWISKA				
2.1. Powietrze atmosferyczne				
<p>- niższa emisja zanieczyszczeń do powietrza.</p>	<p>zadania koordynowane:</p> <p>- propagowanie i wdrażanie alternatywnych źródeł energii, w tym energii odnawianej.</p>	zadanie ciągłe	użytkownicy i właściciele kotłowni	środki użytkowników i właścicieli kotłowni
2.2. Hałas - brak potrzeby działań.				
2.3. Promieniowanie jonizujące i niejonizujące - brak potrzeby działań.				
2.4. Gospodarka odpadami - osobne opracowanie w formie planu gospodarki odpadami				
2.5. Gospodarka wodno-ściekowa				
<p>- wyższy stopień zwodociągowania terenu gminy z ujęć monitorowanych ograniczających możliwość zanieczyszczenia złóż wodnych</p>	<p>Zadania własne:</p> <p>- zwodociągowanie terenu gminy z ujęć monitorowanych ograniczających możliwość zanieczyszczenia złóż wodnych dla miejscowości wykazanych w opracowaniu,</p>	2004-2007	Samorząd gminy,	Budżet gminy, fundusze celowe
<p>- dobra i sprawna sieć wodociągowa</p>	<p>- wymiana sieci wykazującej symptomy zużycia</p>	2004-2007	Samorząd gminy	Budżet gminy, fundusze celowe
<p>- wyższy stopień skanalizowania miejscowości i miejsc nie objętych taką metodą odbioru ścieków</p>	<p>- skanalizowanie miejscowości i miejsc nie objętych taką metodą odbioru ścieków</p>	2004-2007	Samorząd gminy	Budżet gminy, fundusze celowe
<p>- dobra i sprawna sieć kanalizacyjna</p>	<p>- wymiana sieci uszkodzonej i zużytej</p>	2004-2007	Samorząd gminy	Budżet gminy, fundusze celowe
2.6. Poważne awarie - brak potrzeby działań				
2.7. Inne aspekty środowiska - brak potrzeby działań				
III. EDUKACJA EKOLOGICZNA				
<p>- rozwinięty system edukacji ekologicznej i wiedzy o środowisku gminy</p>	<p>Zadanie własne:</p> <p>- zamieszczenie na stronie internetowej gminy i na tablicy ogłoszeń informacji o stanie środowiska, jego ochronie i planach w tym zakresie.</p>	zadanie ciągłe	Samorząd gminy	Budżet gminy, środki Centrów Edukacji Ekologicznej

VII. OGÓLNE UJĘCIE PERSPEKTYWICZNE DZIAŁAŃ NA LATA 2008-2011.

Trudno jest dokładnie przedstawić jakie cele i działania czekają do realizacji na terenie gminy w okresie 2008-2011. Będzie można je bliżej przedstawić w kolejnym programie ochrony środowiska na ww. okres.

Z przewidywań analizy zawartej w niniejszym opracowaniu można stwierdzić, że zapewne do realizacji pozostaną takie kwestie:

- dokończenie budowy sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenach pozbawionych takiej infrastruktury,
- budowa kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych,
- budowa na terenach gospodarstw rolnych płyt do gromadzenia nawozu stałego.

VIII. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY REALIZACJI ORAZ KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU.

1. Zagadnienia instytucjonalne.

Teren gminy Tolkmicko leży w kompetencji następujących instytucji zajmujących się zagadnieniami ochrony środowiska:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, Delegatura w Elblągu,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku,
- Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Elblągu.

2. Struktura organizacyjna realizacji programu.

W gminie Tolkmicko sprawami ochrony środowiska zajmuje się Urząd Miejski. W strukturze urzędu jest wydzielony dział zajmujący się ochroną środowiska. Jednakże do bezpośredniej koordynacji realizacji programu powinna być wyznaczona osoba najlepiej z tego działu ale nie koniecznie. Może być też zespół zajmujący się realizacją ustaleń programu obejmujący kilka osób. Ten zespół (lub osoba) powinien koordynować realizację zadań własnych oraz analizować realizację zadań koordynowanych.

W miarę potrzeb zespół koordynujący mógłby uczestniczyć w spotkaniach powiatowego zespołu do spraw realizacji powiatowego programu ochrony środowiska.

Koordynator gminny do spraw realizacji programu powinien:

- koordynować prawidłową realizację zadań własnych gminy,
- monitorować postęp realizacji zadań,
- zgłaszać władzom gminy ewentualne opóźnienia czy też opóźnienia w realizacji programu,
- uczestniczyć w zebraniach powiatowego zespołu do spraw realizacji powiatowego programu ochrony środowiska,
- kontaktować się z osobami i instytucjami których udział w realizacji programu jest niezbędny (np. nauczyciele czy też instytucje współdziałające w zadaniach koordynowanych).

Dla celów właściwego zaangażowania się w prace związane z realizacją programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami wskazane jest zaangażowanie osoby zajmującej się bezpośrednio tymi sprawami.

3. Ramy prawne.

Realizacja programu ochrony środowiska będzie opierała się na zapisach następujących aktów prawnych:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z póź. Zmianami),
- ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085 z póź. zmianami),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. Nr 132, poz. 622 z póź. Zmianami),

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z póź. Zmianami),
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z póź. Zmianami),
- ustawa z dnia 26 lipca 2000 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 89, poz. 991 z póź. Zmianami),
- rozporządzenia do ww. ustaw i inne ustawy z zakresu dotyczącego ochrony środowiska.

Dyspozycje zawarte w tych aktach prawnych kierowane do jednostki samorządowej stopnia gminnego oraz inne zapisy powinny ułatwić realizację niektórych zadań ujętych w programie.

4. Dostęp do informacji i udział społeczeństwa.

Spółeczeństwo ma prawo dostępu do informacji o stanie środowiska. Sprawę tą szczegółowo reguluje stosowne rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2002 r. w sprawie sposobu udostępniania informacji o środowisku (Dz. U. Nr 176, poz. 1453).

W niniejszym programie uwzględniono kwestie dostępu społeczeństwa do informacji poprzez publikację na stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie o stanie środowiska, jego ochronie i planach w tym zakresie. Informacja powinna być w miarę często aktualizowana.

5. Kontrola realizacji programu.

Co dwa lata organ wykonawczy gminy (Burmistrz) musi dokonać oceny realizacji programu i przedstawić raport z wykonania programu Radzie Gminy. Powyższe działania wynikają z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Celem uniknięcia niezrealizowania lub opóźnienia w realizacji założonych zadań koordynator gminny do spraw realizacji programu gminnego powinien dokonywać analizy stanu wykonania zadań w odstępach półrocznych. Takie działanie ma spowodować, że w przypadku opóźnień w realizacji zadań i celów możliwe będzie po przedstawieniu burmistrzowi podjęcie stosownych czynności.

6. Wskaźniki realizacji programu.

Wskaźniki realizacji programu przedstawiono w tabeli nr 7 poniżej.

W przypadku problemu z realizacją programu w oparciu o dane wskaźniki zasadne jest ich dostosowanie do występujących realiów.

7. Prezentacja zagadnień na mapie.

Na mapach przedstawiono zasadnicze zagrożenia dla środowiska gminy punkty charakterystyczne oraz potencjalne miejsca realizacji inwestycji ekologicznych na terenie gminy w latach 2005-2007.

Wobec posiadania przez Gminę Tolkmicko opracowanego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania ...” z dokładnym załącznikiem mapowym obejmującym szczegółowo i obrazowo pozostałe kwestie związane z ochroną środowiska jak chociażby rozmieszczenie obszarów chronionych i innych ważnych elementów nie jest zasadne tworzenie kolejnej wersji takiej mapy. Wobec powyższego skupiono się na zasadniczych sprawach związanych z programem, co zostało w miarę możliwości przedstawione.

8. Nakłady na realizację programu.

Nakłady na realizację programu przedstawiono w tabeli 8.

Tabela 7. Wskaźniki realizacji programu.

I. OCHRONA I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH				
1. OCHRONA RÓZNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZOWEJ GMINY				
1.1. Krajobraz i przyroda. 1.2. Szata roślinna 1.3. Świat zwierząt				
Cele	Wskaźniki	Jednostka miary	Stan wyjściowy	Źródła informacji o wskaźnikach
- zachowanie obecnych walorów krajobrazowych gminy - zachowanie unikatowych roślin występujących na terenie gminy - zachowanie aktualnych form ochrony terenów występowania zwierząt	Liczba terenów i walorów poddanych prawnej ochronie	szt.	77 (w tym 7 obszarów i 70 pomników przyrody)	Urząd Miejski
1.4. Lasy				
- zwiększenie lesistości - ochrona lasów	Ilość hektarów terenów zalesionych	ha	0 (1.1.2005 r.)	Lasy Państwowe, Starostwo, Gmina
1.5. Powietrze atmosferyczne – brak celów i potrzeby działań.				
1.6. Gleby				
- podniesienie rolniczej przydatności gleb	udział gleb dla których istnieje potrzeba wapnowania w stopniu koniecznym i potrzebnym - 54 % (2007 r.)	%	56	Stacja Chemiczno-Rolnicza
1.7. Kopaliny				
- dobry stan terenów pokopalnianych	ilość zrehabilitowanych kopalni surowców do 2007 r.	szt.	2	Urząd Miejski
1.8. Wody powierzchniowe				
- dobra jakość wód powierzchniowych	liczba nowych miejscowości podłączonych do sieci kanalizacyjnej	szt.	od 2005 r.	Urząd Miejski
1.9. Wody podziemne				
- wysoka jakość wód podziemnych	liczba mieszkań podłączonych do sieci kanalizacyjnej obsługiwanej przez oczyszczalnię spełniającą wymogi ochrony środowiska	szt.	876	Urząd Miejski
1.10. Odnawialne źródła energii – brak celów i zadań				
1.11. Inne aspekty – brak celów i zadań				
1.12. Racjonalizacja zużycia wody, materiałów i energii				
- zmniejszenie wodochłonności, ograniczenie materiałochłonności i ograniczenie zużycia energii.	Wodochłonność produkcji Materiałochłonność produkcji Energochłonność produkcji	W przeliczeniu na PKB, jednostkę produkcji lub wartość sprzedaną w przemyśle	od 2004 r.	Urząd Statystyczny
II. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA I JEJ WPŁYW NA JAKOŚĆ ŚRODOWISKA				
2.1. Powietrze atmosferyczne – brak określonych celów i zadań				
2.2. Hałas – brak celów i zadań.				
2.3. Promieniowanie jonizujące i niejonizujące – brak celów i zadań				
2.4. Gospodarka odpadami – osobne opracowanie w formie planu gospodarki odpadami				
2.5. Gospodarka wodno-ściekowa				
- wyższy stopień zwodociągowania terenu gminy z ujęć monitorowanych ograniczających możliwość zanieczyszczenia złóż wodnych	Liczba miejscowości podłączonych do nowej sieci wodociągowej	szt.	od 1.01.2005 r.	Urząd Miejski
- dobra i sprawna sieć wodociągowa	Długość wymienionej sieci wodociągowej	m	od 1.01.2005 r.	Urząd Miejski
- wyższy stopień skanalizowania miejscowości i miejsc nie objętych taką metodą odbioru ścieków	Liczba miejscowości podłączonych do nowej sieci kanalizacyjnej	szt.	od 1.01.2005 r.	Urząd Miejski

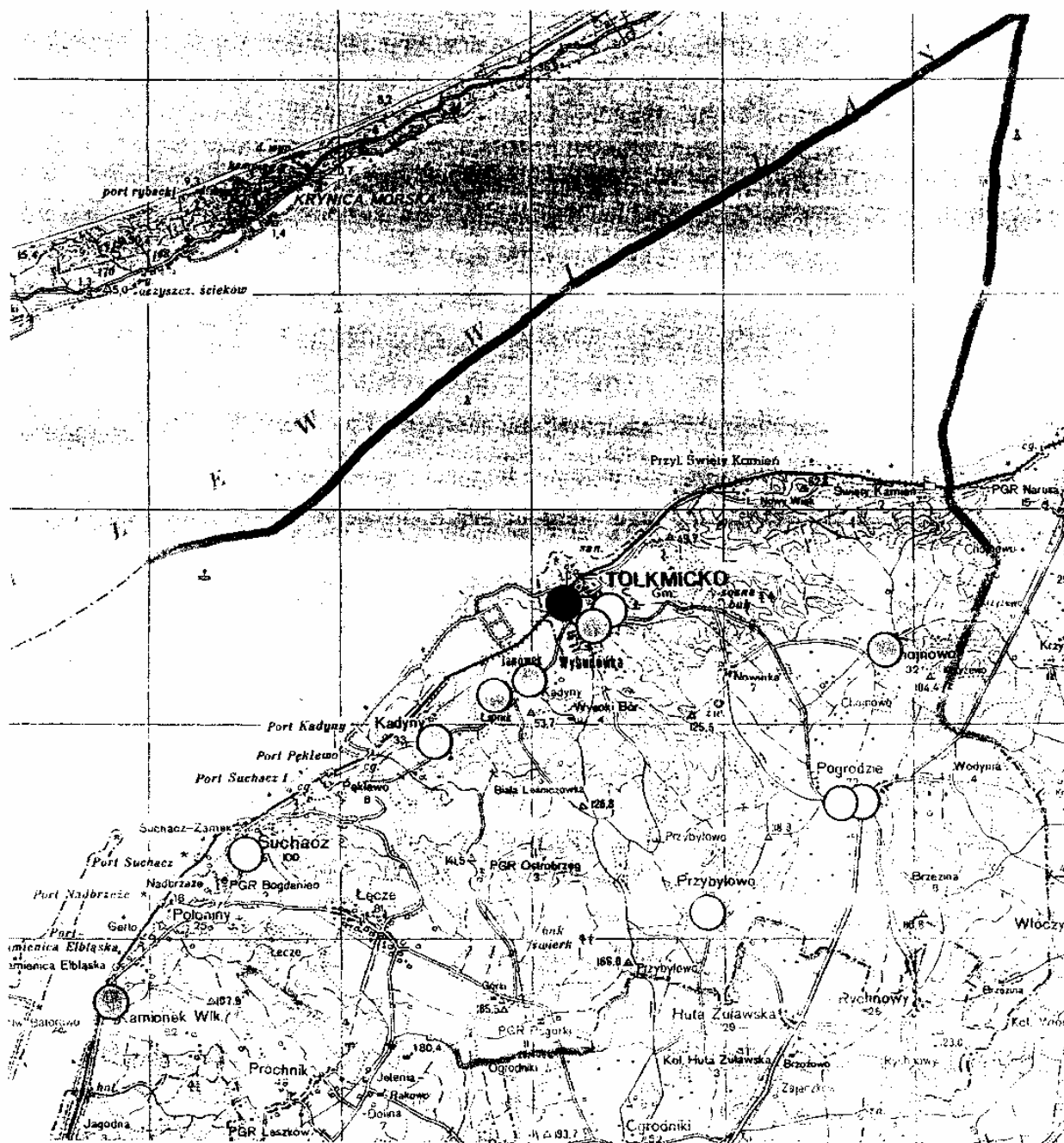
- dobra i sprawna sieć kanalizacyjna	Długość wymienionej sieci kanalizacyjnej	m	od 1.01.2005 r.	Urząd Miejski
2.6. Poważne awarie – brak celów i zadań				
2.7. Inne aspekty środowiska – brak celów i zadań				
III. EDUKACJA EKOLOGICZNA				
- rozwinięty system edukacji ekologicznej i wiedzy o środowisku gminy	Liczba informacji przekazanych do publicznej wiadomości na stronie internetowej gminy i na tablicy ogłoszeń informacji o stanie środowiska, jego ochronie i planach w tym zakresie.	szt.	-	Urząd Miejski

Tabela 8. Przewidywane zadania i koszty w poszczególnych latach obowiązywania Programu.

Nazwa zadania	Koszt ogółem w tys. zł	Okres przewidywany na realizację
Budowa zintegrowanego systemu kanalizacji ściekowej Część I	11.000	Inwestycja w trakcie realizacji do 2005 r.
Budowa wodociągu Pogrodzie-Brzezina	553	2006
Modernizacja stacji uzdatniania wody w Tolkmicku	550	2005-2006
Budowa zintegrowanego systemu kanalizacji ściekowej Część II	7.000	2006-2008

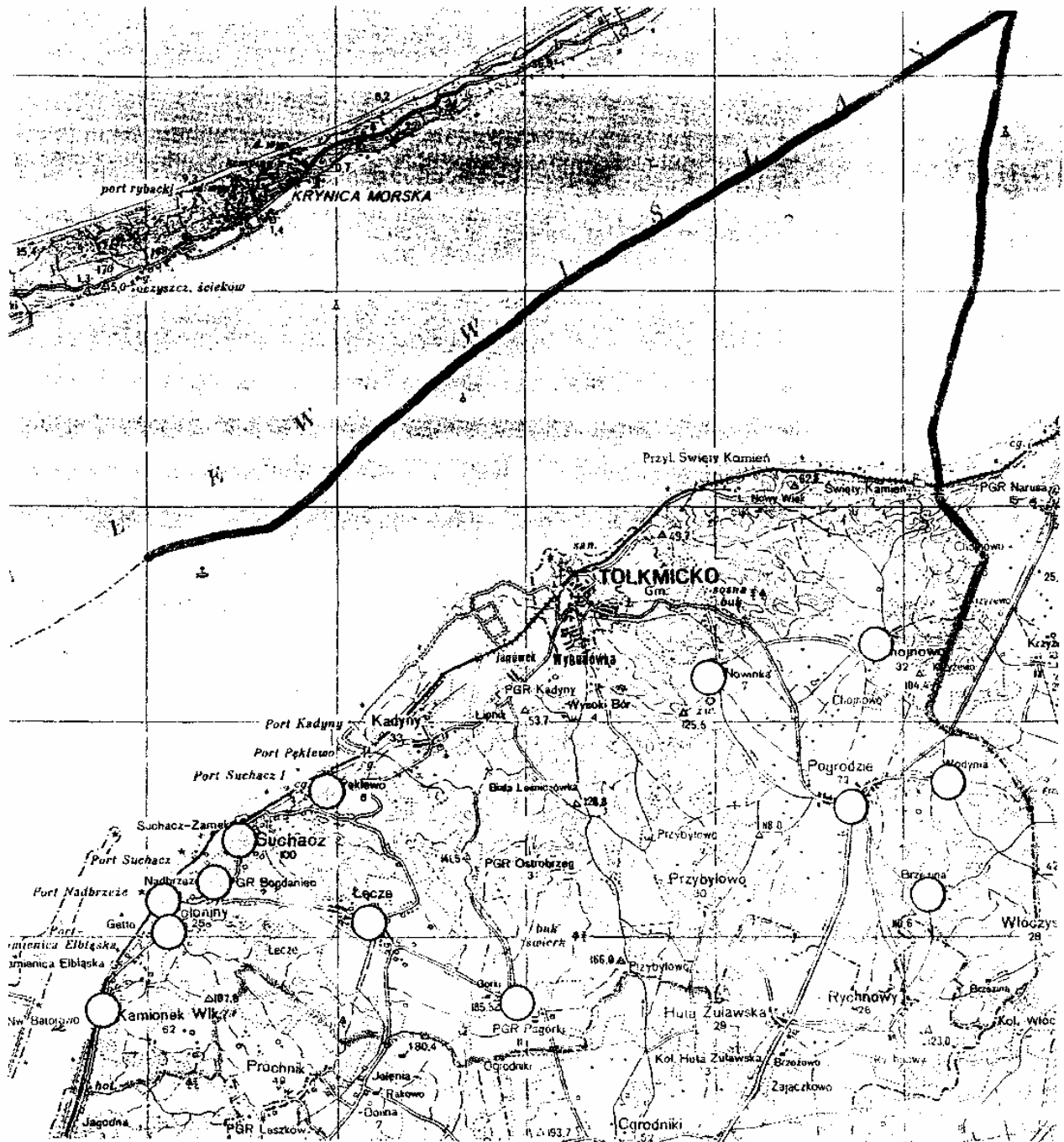
Inwestycje na terenie gminy są finansowane ze środków własnych gminy, Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska oraz w ramach EKOFUNDUSZU, SAPARD.

Miejsca zagrożeń środowiska i charakterystyczne opisane w programie

- Granica gminy
- Miejsce występowania kanalizacji podłączonej do oczyszczalni w Tolkmicko
- Miejsca występowania kotłowni opalanych drewnem
- Miejsca występowania głównych ujęć wody
- Miejsca występowania oczyszczalni ścieków

Miejsca przewidywanych inwestycji w latach 2005-2007

Granica gminy

Miejsca budowy kanalizacji w I etapie

Miejsca budowy kanalizacji w II etapie

Miejsce budowy wodociągu

1990

UCHWAŁA Nr XLIV/289/05 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 26 października 2005 r.

w sprawie zmian w uchwale Nr XLII/276/05 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 31 sierpnia 2005 roku w sprawie zmian w statucie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzewie.

Na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z 2001 r. z późniejszymi zmianami) oraz art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593) oraz art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późniejszymi zmianami) - Rada Miejska w Węgorzewie uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XLII/276/05 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 31 sierpnia 2005 roku w sprawie zmian w statucie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzewie, § 2 uzyskuje brzmienie:

„§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Węgorzewa”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Węgorzewa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodniczący Rady
Aleksander Iwaniuk

1991

UCHWAŁA Nr XLIV/290/05 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 26 października 2005 r.

w sprawie zmian w uchwale Nr XXV/181/04 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 28 maja 2004 roku w sprawie zatwierdzenia statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzewie.

Na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z 2001 r. z późniejszymi zmianami) oraz art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593) oraz art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późniejszymi zmianami) - Rada Miejska w Węgorzewie uchwala, co następuje:

§ 1. § 2 uchwały Nr XXV/181/04 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 28 maja 2004 roku w sprawie zatwierdzenia statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzewie uzyskuje brzmienie:

„§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Węgorzewa”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Węgorzewa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodniczący Rady
Aleksander Iwaniuk

1992

UCHWAŁA Nr XXX/192/05

Rady Miejskiej w Suszu

z dnia 27 października 2005 r.

o zmianie uchwały Nr XXIV/152/05 Rady Miejskiej w Suszu z dnia 10 marca 2005 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy i Miasta Susz.

Na podstawie art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dn. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572; ze zm. z 2003 r. Nr 137, poz. 1304; z 2004 r. Nr 109, poz. 1161, Nr 69, poz. 624, Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2004 r. Nr 281, poz. 2781) uchwała się, co następuje:

§ 1. W załączniku nr 1 do uchwały Nr XXIV/152/05 w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy i Miasta Susz wprowadza się następujące zmiany:

1) w dziale I § 4 otrzymuje brzmienie:

„Uprawnionymi do otrzymania zasiłku szkolnego są osoby, o których mowa w § 2, znajdujące się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego w szczególności: śmierci jednego lub obojga rodziców lub opiekunów prawnych, klęski żywiołowej, wydatków związanych z długotrwałą chorobą ucznia, innych szczególnych okoliczności.

Formą zasiłku szkolnego może być świadczenie pieniężne na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymanego stypendium szkolnego”,

2) tytuł działu II otrzymuje brzmienie:

„Formy udzielania stypendium szkolnego”,

3) w dziale II § 6 otrzymuje brzmienie:

„Formy realizacji stypendium szkolnego:

1. Całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych wykraczających poza zajęcia realizowane w ramach planu nauczania w szczególności udziału w wyrównawczych zajęciach edukacyjnych i innych przedsięwzięciach realizowanych przez szkołę jak: wyjścia/wyjazdy do teatru, kina, muzeum, na wycieczki szkolne, zielone szkoły itp.

2. Całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach realizowanych poza szkołą a w szczególności koszty: dodatkowego jęz. obcego, zajęć muzycznych i nauki gry na instrumentach, zajęć plastycznych, zajęć komputerowych, zajęć sportowych, kursów przygotowawczych do egzaminów maturalnych i gimnazjalnych a także innych zajęć poszerzających wiedzę i zdolności ucznia.

3. Pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakup:

1)) podręczników, lektur, encyklopedii, słowników, atlasów i innych książek pomocniczych do realizacji procesu dydaktycznego,

2)) edukacyjnych programów komputerowych, nośników danych (dyskietki, płyty cd/dvd) i innych pomocy do nauki informatyki,

3)) zeszytów, długopisów, plecaków itp.,

4) stroju sportowego a także stroju szkolnego uznanego przez daną szkołę za obowiązkowy.

4. Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania. Dotyczy to uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz słuchaczy kolegiów o których mowa w § 5 pkt 3 a w szczególności zakwaterowania w bursie, internacie, transportu do i ze szkoły środkami transportu zbiorowego, posiłków w stołówkach szkolnych i internatach oraz bursach oraz opłaty tzw. „czesnego” w szkołach publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych.”,

4) w dziale II po § 6 dodaje się § 6a o następującym brzmieniu:

„Stypendium szkolne a także zasiłek szkolny, mogą być w szczególnych przypadkach udzielane w formie świadczenia pieniężnego tj., gdy nastąpią uzasadnione i udokumentowane okoliczności, pozwalające na stwierdzenie, że udzielenie stypendium lub zasiłku w formach wymienionych w § 6 nie jest możliwe lub nie celowe.”,

5) w dziale IV § 13 pkt 6 otrzymuje brzmienie „Wysokość stypendium szkolnego dla uczniów mieszkających na terenie Gminy i Miasta Susz wynosi:

Miesięczna wysokość stypendium szkolnego	Miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie
112,00 zł	do 158,00 zł
84,00 zł	od 159,00 zł do 237,00 zł
56,00 zł	od 238,00 zł do 316,00 zł

6) w dziale IV § 13 po pkt 6 dodaje się pkt 6a:

„W przypadku, gdy liczba osób spełniających kryteria określone w pkt 6 jest większa niż wysokość środków do rozdysponowania wysokość stypendium będzie ustalona w stałej wysokości 44,80 zł (zgodnie z zapisem zawartym w pkt 4) i pierwszeństwo w uzyskaniu stypendium szkolnego będą miały rodziny ucznia o najniższych dochodach oraz uczniowie niepełnosprawni na których rodzice ponoszą znaczne wydatki związane z leczeniem i rehabilitacją.”,

7) w dziale IV § 14 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„Stypendium szkolne przyznawane jest na okres od września do grudnia oraz na okres od stycznia do czerwca w danym roku szkolnym, a w przypadku słuchaczy kolegiów o których mowa w § 2, stypendium przyznawane jest od października do grudnia i od stycznia do czerwca”,

8) w dziale IV § 14 skreśla się pkt 3,

9) w dziale IV § 15 otrzymuje nowe brzmienie:

1. Wypłaty stypendium dokonuje się do wysokości kwoty przyznanego świadczenia w decyzji, na podstawie przedłożonych rachunków lub faktur, potwierdzających faktycznie poniesione wydatki na cele określone w decyzji. Zwrot kosztów przyznanej pomocy, o której mowa w § 6 pkt 1 może być dokonany również poprzez dokonanie przelewu na wskazane przez wnioskodawcę konto podmiotu prowadzącego zajęcia o charakterze edukacyjnym.

2. Zwrot kosztów za wydatki określone w § 6 pkt 2, 3, 4 będzie dokonywany na wskazane przez wnioskodawcę konto lub w kasie Urzędu Gminy i Miasta Susz po uprzednim przedstawieniu rachunków, faktur, imiennych biletów miesięcznych, dokumentów potwierdzających poniesione opłaty za internat, bursę, czesne i wyżywienie.

3. Świadczenia pieniężne z tytułu pomocy materialnej o charakterze socjalnym wypłacane będzie w kasie Urzędu Gminy i Miasta Susz na podstawie wydanej decyzji na ten cel.,

10) § 16 otrzymuje brzmienie:

1. Burmistrz udzieli uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym w miarę posiadanych środków finansowych w budżecie gminy.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodniczący Rady
Krzysztof Pietrzykowski

1993

UCHWAŁA Nr XXXII/281/05

Rady Miejskiej w Szczytnie

z dnia 27 października 2005 r.

w sprawie ustalenia liczby przeznaczonych do wydania w roku 2006 nowych licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką na terenie Miasta Szczytna.

Na podstawie art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2088 zm.: Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 141, poz. 1184, Nr 155, poz. 1297, Nr 163, poz. 1362, Nr 172, poz. 1440, Nr 180, poz. 1494) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 zm.: z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 214, poz. 1806, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441) po zasięgnięciu opinii organizacji, których statutowym celem jest ochrona praw konsumenta, Rada Miejska w Szczytnie uchwała, co następuje:

§ 1. Ustala się na rok 2006 liczbę 20 do wydania nowych licencji na wykonywanie, na terenie Miasta Szczytna transportu drogowego taksówką osobową.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Szczytno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Monika Hausman-Pniewska

1994

UCHWAŁA Nr XXXII/282/05
Rady Miejskiej w Szczytnie
z dnia 27 października 2005 r.

w sprawie zmiany uchwały dotyczącej określenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem jak i w miejscu sprzedaży.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 zm.: Nr 167, poz. 1372, Nr 128, poz. 1401, Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 719, Nr 122, poz. 1143, Dz. U. z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 99, poz. 1001, Nr 152, poz. 1597, Nr 273, poz. 2703, Dz. U. z 2005 r. Nr 23, poz. 186, Nr 132, poz. 1110, Nr 155, poz. 1298, Nr 179, poz. 1485) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 zm.: Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 214, poz. 1806, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441) Rada Miejska w Szczytnie uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr VIII/60/03 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 25 kwietnia 2003 r. w sprawie określenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu /z wyjątkiem piwa/ przeznaczonych do spożycia poza miejscem jak i w miejscu sprzedaży w § 1 zwrot 36 punktów zastępuje się zwrotem 46 punktów.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego i podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Szczytnie.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Monika Hausman-Pniewska

1995

UCHWAŁA Nr XXXII/285/05
Rady Miejskiej w Szczytnie
z dnia 27 października 2005 r.

w sprawie wzniesienia pomnika na terenie miasta Szczytno.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, zm.: Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz.1806, Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, Dz. U. z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Dz. U. z 2005 r. Nr 172, poz. 1441) oraz art. 36 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, zm.: Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 238, poz. 40) Rada Miejska w Szczytnie uchwala, co następuje:

§ 1. Wyraża zgodę na wzniesienie pomnika na działce nr 266 obręb 1 Miasta Szczytno, w części stanowiącej teren zielony.

§ 2. Pomnik będzie nosił nazwę „Pomnik Orła Białego”.

§ 3. Integralną częścią uchwały są załączniki:

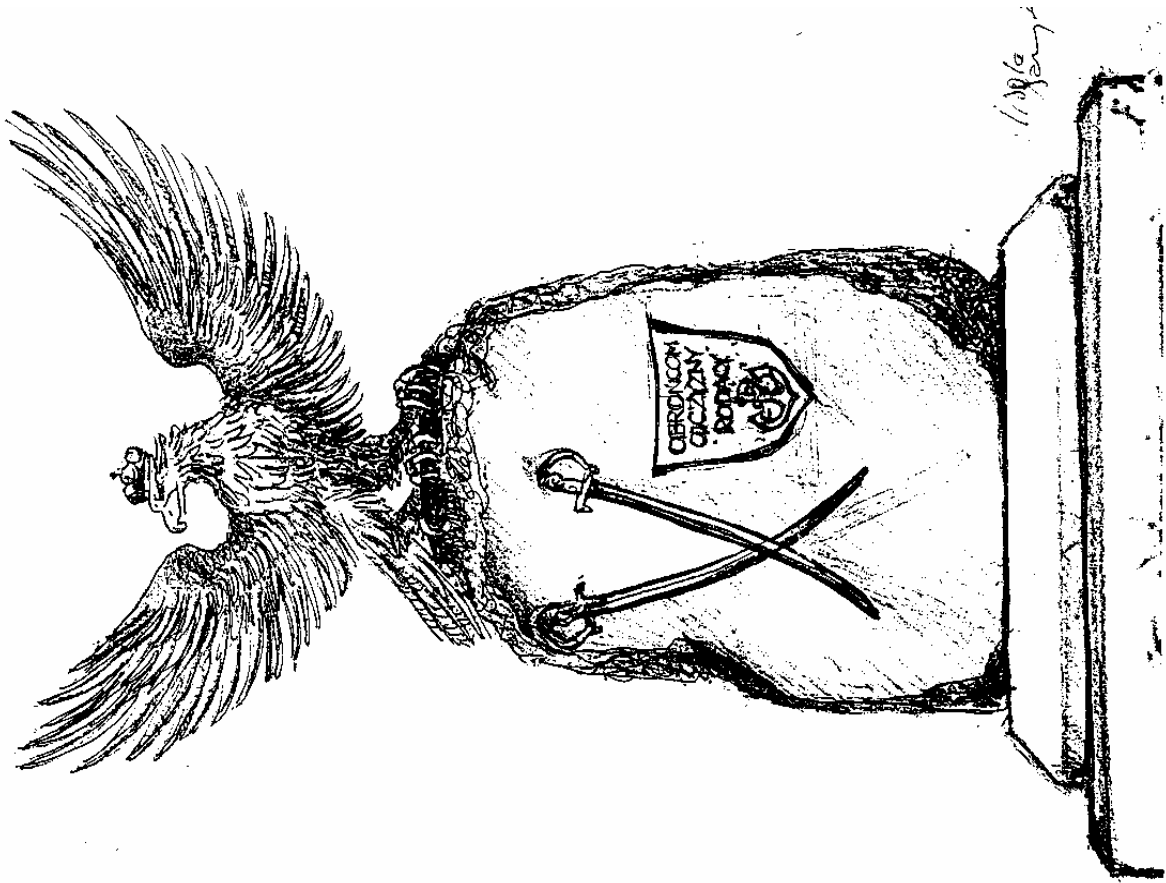
- nr 1 wskazujący szczegółową lokalizację pomnika - załącznik graficzny,
- nr 2 ilustrujący rzeźbę pomnika.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Szczytno.

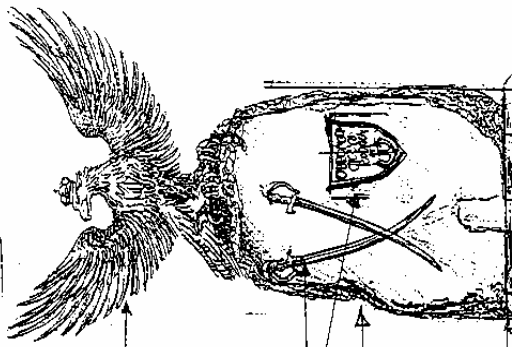
§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Monika Hausman-Pniewska

**Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXXII/285/05
Rady Miejskiej w Szczytnie
z dnia 27 października 2005r.**

**Materiał użyty do realizacji pomnika „Orla Białego”
oraz propozycje montażu**

rzeźba Orła — odlew z brązu posytyw

szable — 2 sztuki oraz tabliczka z napisem —
odlew z brązu patynowanego

cołok — granit (ciepły, odcień szaraści)

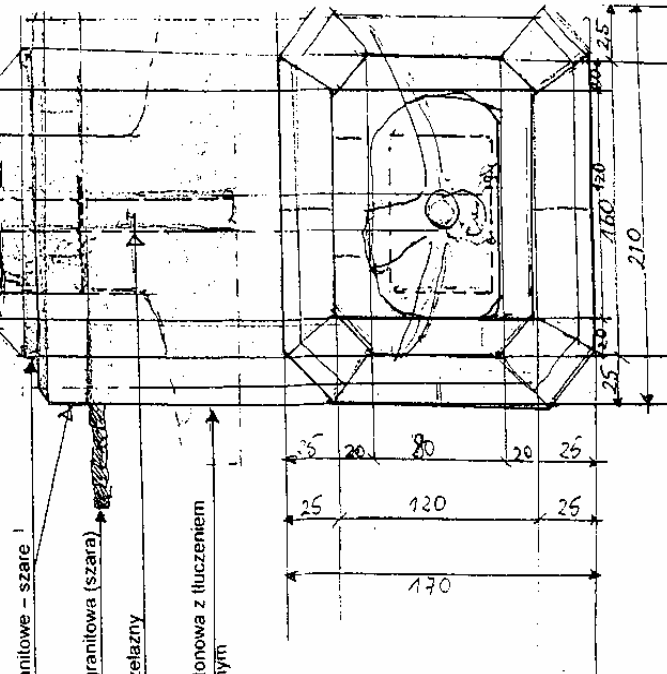
blacha obwiana lub klej montażowy

plyty granitowe — szare

kostka granitowa (szara)

trzybień żelazny

ława betonowa z tłuczeniem
kamiennym

*Selkie 10 boczny
1/100/la
1/100/la
1/100/la*

1996

UCHWAŁA Nr XXX/192/05 Rady Powiatu w Gołdapi z dnia 27 października 2005 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów na wyrównanie szans edukacyjnych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z Powiatu Gołdapskiego na rok szkolny 2005/2006 w ramach realizacji projektu „Pomoc stypendialna uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, uczącym się w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat Gołdapski”.

Na podstawie art. 12 pkt 10a oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. W regulaminie przyznawania i przekazywania stypendiów na wyrównanie szans edukacyjnych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z Powiatu Gołdapskiego na rok szkolny 2005/2006 w ramach realizacji projektu „Pomoc stypendialna uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, uczącym się w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat Gołdapski”, stanowiącym załącznik do uchwały Nr XXVIII/179/05 Rady Powiatu w Gołdapi z dnia 18 sierpnia 2005 r. § 8 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 8 pkt 1) Stypendium na rok szkolny 2005/2006 przyznaje się w wysokości 1460 zł.”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przewodniczący Rady Powiatu
Stefan Piech

1997

POROZUMIENIE z dnia 15 listopada 2005 r.

zmieniające porozumienie z dnia 3 stycznia 2005 r. w sprawie powierzenia zadań w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym należących do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Na podstawie art. 33 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 2001 r. Nr 80, poz. 872 ze zm.) w związku z art. 20 § 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968 ze zm.) i art. 45 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 41, poz. 398 ze zm.) Wojewoda Warmińsko-Mazurski - Stanisław Leszek Szatkowski zwany w dalszej części porozumienia „strona powierzająca” i Prezes Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w Warszawie, w imieniu którego działa na podstawie pełnomocnictwa Nr 141/04 z dnia 27 lipca 2004 r. Dyrektor Wojskowej Agencji Mieszkaniowej Oddział Regionalny w Olsztynie - Andrzej Siemoński, zwany w dalszej części porozumienia „strona przejmująca” zawierają porozumienie następującej treści:

§ 1. W porozumieniu z dnia 3 stycznia 2005 r. w sprawie powierzenia zadań w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym należących do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego § 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. 1. Strona powierzająca powierza stronie przejmującej wykonywanie na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zadań Wojewody, jako organu egzekucyjnego w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym, wynikających z decyzji administracyjnych wydawanych na podstawie art. 37a, art. 38 i art. 42 w związku z art. 41 i art. 44 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych RP, wraz z egzekucją kosztów tych postępowań”.

§ 2. Pozostałe postanowienia porozumienia z dnia 3 stycznia 2005 r. w sprawie powierzenia zadań w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym należących do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego pozostają bez zmian.

§ 3. 1. Porozumienie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

2. Porozumienie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

§ 4. Porozumienie sporządzono w 4 jednobrzmiących egzemplarzach, po dwa dla każdej ze stron.

Dyrektor Oddziału Regionalnego
Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w Olsztynie
Andrzej Siemoński

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Stanisław Szatkowski

1998

WYROK

**w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
dnia 1 września 2005 r. sygn. akt II SA/OI 477/05**

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia WSA	Hanna Raszkowska (spr.),
Sędzia WSA	Zbigniew Ślusarczyk,
Asesor WSA	Bogusław Jażdżyk,
Protokolant	Małgorzata Krajewska,

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 września 2005 r. sprawy ze skargi Wojewody Warmińsko-Mazurskiego na uchwałę Rady Gminy Kowale Oleckie z dnia 31 marca 2005 r., Nr XXV/177/05 w przedmiocie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym;

- I. stwierdza nieważność § 12 ust. 6 uchwały Rady Gminy Kowale Oleckie z dnia 31 marca 2005 r., Nr XXV/177/05 w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym;
- II. stwierdza, że zaskarżona uchwała nie może być wykonana do czasu uprawomocnienia się wyroku.